

I orientas

VIOLETA PALČINSKAITĒ

I Š V A I K I Š K O A L B U M O

/ TRAKINYS Į BULZIBARA /

Trys muzikinės kino novelės

1985

1985.

PIRMOJI NOVELĒ

A Š T A U S I U N Ć I U L A B Ū D I E N Ū

Tešiu sienimis aušinėn kelndorius skelbia
Jog dabar yra 1958-ųjų rugsejis.

Mokyklos rūbinė. Iš kabančių apsiaustėlių bei kitų čia paliktų daiktų matome, jog tai mokykla, kurioje mes mokėmės, ka buvome dar visai maži, prieš... Na, pagaliau, ne taip jau ir svarbu, prieš kiek metų tai buvo. Juk vaikai lieka vaikais visais laikais...

~~Kalendorius~~
Po iškerojusių karpytu oleandru sėdi mokyklos sargas, ~~ir skaito. Jo rankose knyga - "Jūreivio Sindbado kelionės"...~~
ir skaito. Jo rankose knyga - "Jūreivio Sindbado kelionės"...

Išmuša senas mokyklos laikrodis. Sargas krūpteli ir, nepakeldamas akių nuo knygos, paima varinį varpelį, pritaisytą ant storo medinio koto, - kiek turi jėgų - skambina, skelbdamas, kad pertrauka jau pasibaigė.

Klasė. ~~Prastinis šurmylys, prastinė aplinka~~ Ant senos nės spintos aukštai pūpsio gaublys, vaikai muistosi suoluose, kuriuos gal tik po kelių dešimtmečių pakeis modernūs kabinetniai staleliais. Nugara į mokinius prie lentos stovi MOKYTOJ jis rašo ant lentos uždavinio sąlygas.

Iš rankų į rankas keliauja nedidelis žydras albumėlis kietais viršeliais, į kurį vaikai rašo savo linkėjimus.

Mergytė, juokingai užriestomis kasytėmis, ^{oksidiste} su ~~įkvėpimu~~ ir, ~~atvartusi~~ ^{pašaudama tyliai} rašo į švarų albumo puslapį, ^{šnežde} pašnabždom kartodama žodžius;

Kaip žiedas be saulės,

Šalis be poetų,

Taip širdis be meilės

Gyvent negalėtų...

~~Mergytė rašo rašydama prašyk ir užrašo 1952. 8. 12~~
Nupiešusi pabaigoje didelę strėlę pervertą širdį, -

Mergytė perduoda albumėlį toliau.

Albumėlis Berniuko rankose. Jis ^{kaškę keversuoja,} kruopščiai užrašo sev

postai ušlenkia puslapio kampūtį ir ušneša:
~~linkėjimus, o ant puslapio kampučio skaitome žodžius:~~

Kas parašė tu žinai,

O kitiems -nebūtinai.

Berniukas paseilina pieštuką, uždeda didelį riebų tašką
~~gale ir stropiai užlenkia puslapio kampūtį.~~

Mokytojas ~~staigiai~~ atsisuka veidu į klasę.

Albumelis ^o vikriai keliauja iš rankų į rankas - pasuolė-
mis, kol pagaliau pasiekia savo savininę - Kristiną.

MOKYTOJAS. Iš miesto A į miestą B išvyko traukinys...

TOKS VIENAS. Tamsta Mokytojau, o aš maniau, kad bus geografi:

Paskutinėje eilėje sėdintis Berniukas kiša į portfeli
gyvą vėžlį, kuris visai ^{nerodo} ~~nenori sėdėti~~ ^{didelio} ~~uždarytas~~ ^{mozo} ~~ir tolydžio~~ ^{apsigėmęs}
~~vėl išlenda į šviesą,~~ ^{tenei " tolydžio islyta berniukai iš aonių.}

Šalia Kristinos tuščia vieta. Karts nuo karto ji išsi-
traukia iš pasuolės skudurinę lėlę su nutraukta ranka, sušu-
kuoja ją - ir vėl ~~skubiai~~ paslepia, ^{dairydama} ~~pasuolėje, apsidairydama,~~ ar
niekas nemato.

MOKYTOJAS (lėtai). Iš miesto A į miestą B

Išvyko traukinys.

MERGAITĖ
KRISTINA.

Į Baobabą?

BERNIUKAS.

Kvaila tu.

Baobabas -tai medis.

MERGAITĖ
KRISTINA.

Tada - į Bulzibarą.

TOKS VIENAS.

O iš A, tamsta Mokytojau,

Tai iš Ariogalos?

KRISTINA
MERGAITĖ.

Pats tu iš Ariogalos!

MOKYTOJAS.

Traukinys turėjo

Dvidešimt vagonų.

Kiekvienam vagone-

Vežė šešiasdešimt tonų.

BERNIUKAS. Kas nori duonos su sviestu ir su cukrum?^{2/4}

VAIKAI. Duok atsikąsti! Duok atsikąsti!

MOKYTOJAS. Kiek iš viso tonų vežė traukinys -
Kas pasakys?

BERNIUKAS. Tamsta mokytojau, padainuokim geriau, - garbės žodis
Berniukas pakelia ranką, duodamas ženklą visai klasei.

VAIKAI. Skambėk, pavasarėli,
Oi lingo lingo ly...

TOKS VIENAS. O aš maniau, kad bus geografija...

MOKYTOJAS, nekreipdamas dėmesio į vaikų išdaigas, ramiai
atsisėda prie savo stalelio, įdėmiai žvelgdamas į dienyną

MOKYTOJAS. Augustinavičiaus, - eik prie lentos!

VAIKAI (tyliai) Žydėkit, melsvos gėlės,
Žydėkit pabaly...

MOKYTOJAS kaip niekur nieko pakelia nuo dienyno akis,
ir klasė tuojau pat nutyla.

Staiga atsiveria klasės durys ir pasirodo mažylis
DANAS. Ant jo kaklo kabo didžiulis popierinis plakatas -
tikras saviveiklos būrelio pasididžiavimas - ant kurio
išpaišyta milžiniška raidė I.

DANAS įkvepia oro ir pakiliai, tarsi būtų pakliuvęs
į sceną, o ne į svetimą klasę, - deklamuoja.

DANAS. Nukritau ryte nuo krosnies
Ir pavirtau šaukštuku...

(atsipeikėjęs) Oi, kur aš čia pakliuvau?

TOKS VIENAS. Labas, labas!

~~MERCAITĖ~~. Kas čia per baobabas?

DANAS. Aš ne baobabas. Aš raidė "I".
Nukritau ryte nuo krosnies...

VAIKAI. Jau girdėjom! Jau girdėjom!

DANAS. Ir pavirtau šaukštuku!

Girdėjau, jūs dainuojat,-

Maniau repeticija,

O mes tai raidžių parodą vaidinam...

TOKS VIENAS. O mes aritmetiką vaidinam. Ateik.

MOKYTOJAS. Ka čia vyksta, kas čia daros?

DANAS nori sprukti pro duris, tačiau MOKYTOJUI nematant,-jis čiumpa mažylį DANĄ už pakarpos ir slepia jį pasuo-
lėje, neleisdamas ~~įseiti~~. *pejudėti.*

MOKYTOJAS. Augustinavičiau,-eik prie lentos! ~~Kiek tau sykių~~
~~reikia sakyti, ar apkurtai?~~

KRISTINA skėsteli rankom į tuščią vietą šalia savęs,
kur,ko gero,turėtų sėdėti ~~ALIS~~ AUGUSTINAVIČIUS,bet dabar šio
vietoje sėdi jos skudurinė lėlė. *Ir, P*amėgdžiodama Mokytoją,
~~kartoja: Kristina kartoja:~~

-Augustinavičiau,kiek tau sykių reikia kartoti,ar
apkurtai?

MOKYTOJAS. Augustunavičiau,tu apkurtai?

Dabar su trenksmu atsidaro klasės durys ir įeina
ALIS AUGUSTINAVIČIUS.Tiesa,žodis "įeina" čia nelabai tinka,
nes ALIS,stovėdamas ant rankų,įsirioglina į klasę. Visi
nustėra.Tačiau Mokytojas nepraranda savitvardos.

MOKYTOJAS. Nors galvos ir nematyti,
Kaip smagu jus pamatyti!
Taip,tikrai... Kokia garbė!

KRISTINA. Jis dabar iš miesto B.

~~MERGAITE~~
~~BERNIUKAS.~~ Jis dabar iš Bulzibaro.

~~BERNIUKAS~~
~~MERGAITE.~~ Ten visi vaikai taip daro.

Vaikšto vien tikta*di* ant rankų

Ir todėl visur vėluoja.

~~MERGAITE~~
~~BERNIUKAS.~~ Savo kojas jie tausoja...

MOKYTOJAS. Jei tausoji savo kojas,

Eik ant rankų prie lentos....

(sau) Ak, kokie jie sudėtingi,-

Gal kad pokario kartos...

ALIS bando ant rankų eiti prie lentos, žinoma, neatlaidi lygsvaros, griūna, visi vaikai iš jo juokiasi.

MOKYTOJAS. Iš miesto A

Į miestą B

Išvyko traukinys.

Traukinys turėjo

Trisdešimt vagonų.

Kiekvienam vagone-

Vežė šešiasdešimt tonų.

Kiek iš viso tonų

Vežė traukinys?

BERNIUKAS. Basly! Padaugink trisdešimt vagonų

Iš šešiasdešimt tonų!

ALIS. Padaugint trisdešimt šešis...

TOKS VIENAS. Dar plus didžiulis garvežys!

ALIS.

KRISTINA. Ir dar atimti mašinistą!

ALIS. Ir dar atimti mašinistą....

(vaikams) O kur tas traukinys išvyksta?

KRISTINA. Į Bulzibarą. Miestą B.

BERNIUKAS. Tenai tau atskiras kupe.

ALIS. ~~Į Bulzibarą!~~ Suprantu.

MOKYTOJAS. Gali į vietą sėstis. Du.

Appuoktas ALIS atsisėda į savo vietą šalia KRISTINOS, ~~piktai dėbtelejė~~ *parlepė* į ją. KRISTINA nekreipia į jį dėmesio, ji ~~varto~~ *varto* savo albumėli.

ALIS. Kūtvėla!

KRISTINA. Tamsta Mokytojau, jis mane kūtvėla pravardžiuoja!

TOKS VIENAS ištraukia iš panosės KRISTINAI albumėli

TOKS VIENAS iškelia albumėlį, kurio puslapyje išpaišytas kažkoks nesusipratimas, panašus į patranką.

TOKS VIENAS. Tamsta mokytojai, atspėkit, kas čia yra?

VAIKAI. Parodyk!

TOKS VIENAS. ^{Motociklas!} ~~Daužlaužmotokafiras!~~ Naujausias modelis! Važiuoji-pykšt
Sustoji- bubmb! Ta-ra-ra, triokšt-pypt- krachas!

KRISTINA. Begėdis! Jis į mano albumą ~~visokiausią šlykštynių~~ pri-
paišė! Tamsta mokytojai!..

MOKYTOJAS. Na, jeigu ~~dauž-lauž-moto-karas~~ ^{peres motociklas,}
Tai dar ~~jums vienas bus uždavinukas~~ ^{štai jums dar uždavinukas...} ~~geras...~~

MOKYTOJAS ~~vėl nusišuka prie lentos, rašydamas uždavinij,~~ ^{rašo ant lentos uždavinio selype}

Dabar ALIS kėsina į KRISTINOS albumėlį, tačiau ~~mergaitė~~ ^{ji}
~~ji tvirtai laiko savo rankose ir nebeatiduoda~~ ^{jei ne už to nebeleidžia savo turto.}

ALIS. Duok, aš tau parašysiu...

KRISTINA. Atstok. Neduosiu.

ALIS išsitraukia peiliuką ir kažką ~~ilga~~ drožinėja ant suolo
KRISTINA paima savo albumėlį ir trenkia juo ALIUI per galvą

MOKYTOJAS. Augustinavičiau, ką tu ten vėl išdarinėji?

KRISTINA. ~~Tamto mokytojai - jis norėjo mane užmušti!~~
~~Jūs visi nuvarysit mane į kapus!~~

(Aliui) Marš namo!

Ir skubiai atsiveisi tėvus!

ALIS išsirioglina iš klasės

MOKYTOJAS. Kas tyčiojasi iš savo mokytojų,
Triukšmauja pamokos metu,
Kas netaupo savo brangaus laiko,
Eikvoja jį visokie/ms niekams,
Nesimoko aritmetikos,
Vaikšto ant rankų,
Kada reikia tvirtai stovėti ant kojų,
Tas niekada niekada niekada
Netaps

VAIKAI. Žmogum!

MOKYTOJAS. Žmogum!

MAŽYLIS DANAS jau išsiropštė iš pasuolės ir ^{atkelia} ~~visą laiką~~ kelia ranką, tikėdamasis, kad pagaliau bus pastebėtas

MOKYTOJAS. O tu iš kur čia atsiradai? Ko tau?

DANAS. Man šitas... (rodo į VIENĄ TOKĮ) liepė visą laiką sėdėti po suolu. Sėdėjau, sėdėjau, dabar noriu... noriu... ^{siūninko!}

TOKS VIENAS. Namie negalėjai padaryti?

DANAS. Namie padariau, bet mokykloj irgi noriu. Išleiskit mane...

Pirmoj "C" mokytoja visada mane išleidžia...

MOKYTOJAS. Tu gi pasiklydai, vaikeli. Na, -eik! Greičiau!

DANAS išbėga iš klasės

BERNIUKAS. Tamsta mokytojau, o jau dabar padainuosim?

VISI. Skambėk, pavasarėli...

MOKYTOJAS dabar jau ne juokais yra išvestas iš kantrybės

MOKYTOJAS. Ne, -jūs ne vaikai. Jūs laukiniai padarai! Jūs niekada netapsite žmonėmis! Už bausmę -spręsit uždavinius - Iki begalybės! Iki begalybės!

KRISTINA. Tamsta mokytojau, o kas yra begalybė?

MOKYTOJAS nusiima savo akinius, pasideda juos ant stalelio
vėl užsideda, juos, paskui vėl nusiima, -galiausiai eina vėl prie lentos ir prirašo pilną lentą naujų uždavinių. Laikinai klasėje įsiviešpatauja mirtina tyla. Tik paskutinės eilės suole ~~net~~ vėžlys ~~išvestas iš kantrybės~~ išsiropštė iš neužsegto portfelio ir dar kartą pabandė iškelkiauti į platųjį pasaulį. VIENAS TOKS ~~tu tarpų~~ vogčia paėmė nuo stalelio Mokytojo akinius ir ^{netruky} neužilgo vėl juos padėjo į savo vietą... Berniukas, kuris visą ^{laiką} labai nori dainuoti, ~~ta~~ pakėlė ranką, mojuodamas plunksnakočiu, tarsi dirigento lazdele, -ir klasė, ^{kiek leidžia} ~~uždainavo~~ ^{uždainavo} ~~ta~~ ^{uždainavo}

Parlėkus pėmpė klausia,

Žemelė ar gyva,-

Tu mano mylimiausia

Tarybų Lietuva!

O dabar, kai atsidaro klasės durys, mes matome patį mokyklos

DIREKTORIŲ

DIREKTORIUS. Labą dieną, vaikai!

VAIKAI. Labą dieną, tamsta Direktoriau!

DIREKTORIUS. Atleiskite, kad sutrukdžiau, norėjau paklausti ar nemat Dano Šalčiaus iš pirmos "c". Jo mama visur ieško.

TOKS VIENAS. Išėjo į tualetą. Sakė daugiau nebegriš!

DIREKTORIUS. Ta-aip. O jūs, taip sakant, dainuojate, -dreba visas mokyklos koridorius! Bet jeigu to reikalauja dainavimo pamokos programa...

~~DIREKTORIUS suokalbiškai mirkteli MOKYTOJUI~~

TOKS VIENAS. Visai dabar ne dainavimas - aritmetika!

KRISTINA. Durniau, -tylėk!

DIREKTORIUS. A-rit-me-ti-ka?

MOKYTOJAS. Taip, -aritmetika.

DIREKTORIUS. Na, žinote...

Kas tyčiojosi iš savo mokytojų, trūkūnėje penktoje metu kas neturpo savo brangus akinius, Eikojo ji visokiems nietais, Tos niekada niekada niekada netaps žuopiem!

DIREKTORIUS ima nervingai vaikščioti po klasę. Jis prieina prie MOKYTOJO stalėlio, netyčia paima iš rankas MOKYTOJO akinius, bando prisidėti juos prie nosies, ^{akinių} tikėdamasis geriau išsižeiūrėti į mažųjų išdaigininkų veidus / tačiau... O siaube! Pasirodo MOKYTOJO akinių stiklai yra aklinau užterlioti kreida. ~~Vaikai ne juokai išsigąsta.~~

MOKYTOJAS ~~(gelbėdamas padėti)~~. Matote, draugas direktoriau...

DIREKTORIUS. Matote?! O ar jūs, draugas aritmetikos mokytojai, galite ką nors matyti pro akinių stiklus, kurie aklinau užterlioti kreida?!

Dabar mokiniai ne juokais išsigąsta. MOKYTOJAS bando gelbėti padėti.

MOKYTOJAS. O... Taip! Taip! Pro tokius akinius aš matau miestą B

į kuri mes vykstame iš miesto A. O kelionėje, žinote, taip praverčia gera daina. Dabar jau MOKYTOJAS duoda ženklą - ir visi vaikai netverdami džiaugsmu drauge su MOKYTOJU uždainuoja:

Iš miesto A į miestą B

Išvyko traukinys.

Tą užduotį jau moka spręst -

Kiekvienas mokinys!

VAIKAI drau/je su MOKYTOJU imituoja traukinį, žaišdami ir šokdami

MOKYTOJAS. xīgxxīr Iš pirmo žvilgsnio
Gal ir kesistokas,
Bet tai yra naujas
Mokymosi
Metodas.

VAIKAI. Tai naujas, tai naujas, tai naujas metodas!

MOKYTOJAS. Šitą metodą
Kaip atradimą -
Patvirtins visa
Pedagogų taryba!

VAIKAI. Patvirtins, patvirtins, patvirtins taryba!

MOKYTOJAS. Visi pedagogikos mokslai niekai,
Jei pamokoj nuobodžiauja vaikai!

VAIKAI. Visi/ pedagogikos mokslai niekai,
Jei pamokoj nuobodžiauja vaikai!

DIREKTORIUS. Bet šitoks blovimas beprotiškas - klasėje

MOKYTOJAS. Mokslui taip pat -reikalinga fantazija!

DIREKTORIUS. Ką gi, - jei šitoks metodas!...

O aš pagalvoju...

Gal reiktų pakeist šitai klasei-

Mokytoją!

~~VAIKAI~~ ~~visi~~ ~~veidai~~ ~~momentaliai~~ ~~pasikeičia~~ ~~surimtėja~~. Juk jie myli:
veik, veidov beusit istysta

Juk jie myli savo mokytoją, o jų begaliniai pokštai yra visai nepiktybiški. Tai ~~tiesiog priemine~~ ^{tik būdas} išprovokuoti Mokytoją žaidimui, ^{fantazijai, kurios, matyt, jam netrūksta.}

DIREKTORIUS. Nes jeigu vaikai negerbia savo mokytojo, neklauso jo, ~~yadimas/~~

(beveik operiniu balsu) Mokytojas turi palikti vaikas!

VAIKAI. Né už ką! Né už ką! Niekada to nebus!

~~KRISTINA (Berniukai). Vis per tave! "Padainuokim, padainuokim"...~~

~~XX~~

~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Dabar vaikai net užsilipant suolu, ir visi draugišku choru teigia:

Mūsų Mokytojas -geriausias iš visų.

Mes nenorime kito, iš tiesų.

Jeigu mūsų Mokytojas

Mus paliks,

Mes niekada daugiau neateisim į mokyklą

Mes niekada daugiau nesimokysim aritmetikos

Jeigu mūsų Mokytojas

Mus paliks,

Mes niekada

Netapsime

Žmonėmis!

KRISTINA.

Mes būsim kvailiai.

~~BERNIUKAS. BERNIUKAS.~~

Nesueisim į protą!

DIREKTORIUS.

Sėkmės -įgyvendinant naują metodą!

Nuginkluotas DIREKTORIUS išeina iš klasės, bejėgiškai skėstelėjęs rankom. VAIKAI glaudžiu rateliu apsupa MOKYTOJĄ, ^{katė} ^{nuleidę, pelvas.} MOKYTOJAS įkvepia oro ir, tarsi nieko nebūt atsitikę -vėl tęsia savo pamoką.

MOKYTOJAS.

Traukinys turėjo trisdešimt vagonų-

kiekvienam vagone -šešiasdešimt tonų...

Kiek iš viso tonų
Vežė traukinys,
Kas pasakys?

KRISTINA. Tris kartus šeiši -bus aštuoniolika...

BERNIUKAS. Dar pridėti du nulius...

MERGAITĖ. Jei pridėt -vadinasi, plus?

Bus aštuoniolika tūkstančių tonų!

BERNIUKAS. ~~AIIS~~

KRISTINA. Tiesiog begalybė vagonų!

BERNIUKAS. Negali būti!

TOKS VIENAS. Ko jūs ginčijatės,-

~~Už~~ minutės -skambutis!

KRISTINA. Tamsta Mokytojai, o kas yra begalybė?

TOKS VIENAS. Ta mergiotė visus mus išves iš kantrybės!

MERGAITĖ

~~AIIS~~. Nesikišk, patylėk, leisk verčiau pagalvoti...

BERNIUKAS. Begalybė -tai daug. Negali suskaičiuoti.

TOKS VIENAS. Pavyzdžiui, negali suskaičiuot pinigų -

Tiek jų turi, -kad pavilkti sunku.

MERGAITĖ. Ledinukų gausybė -viens du trys keturi,-

Šimtą metų čiulpi juos -ir vis dar turi...

KRISTINA. Begalybė -tai žemė. Miškai ir kalnai.

MOKYTOJAS. Neblogai tu manai. Neblogai tu manai...

~~TOKS VIENAS~~ Na, gerai jau gerai, -pasvajokim truputį.

TOKS VIENAS. Jau nereikia svajoti! Turi būti skambutis!

VAIKAI, nekreipdami dėmesio į VIENĄ TOKIĄ (nesvarbu kuo jis vardu, svarbu tai, kad ^{tad jis visada būna} jo visais laikais yra kiekvienoje klasėje ir ^{įtūliu} ~~jis būtinai stengiasi~~ ^{mon} visiems sugadinti gerą žaidimą) ~~apsupa~~ glaudžiu rateliu savo MOKYTOJĄ.

Po karpytu koridoriaus oleandru sėdi mokyklos sargas su knyga rankose. Jis tiek išsigilinęs į tekstą, kad, išmušus senajam sieniniam laikrodžiui valandas, jis tik atsidūsta, perverčia sekant: knygos puslapį, ir visai nesiruošia skambinti pamokos pabaigą.

Klar.

MOKYTOJAS. Begalybė - kada negali suskaičiuoti.
Mūsų metai vaikystėj -geri ir spalvoti...
Pasaulis kaip žaislas ant eglutės šakos,
Bet klaidinga manyti,
Kad nėra pabaigos...

MERGAITĖ. Kai užaugsiu -būsiu ekskursijų vadovė. Visą pasaulį pamatysiu. Bet pirmiausia aš norėčiau nukeliauti į Palangą.

BERNIUKAS. O aš norėčiau nuskristi į mėnulį.

VIENAS TOKS. Idiotas!

KRISTINA. O aš norėčiau būti mama.

MERGAITĖ. Tamsta mokytojau, ar žmogus gali nuskristi į mėnulį?

MOKYTOJAS apeina vaikus ratu, pašiaušdamas jų plaukus, ir
~~šė daugiareikšmiškai atsako -~~

Jei žmogus labai nori -jis viską gali!

MERGAITĖ. Tamsta mokytojau, nukeliaukime
Į kokią nors šalį!

KRISTINA. Jūs gi pats sakėte, jei žmogus labai nori, ~~ta~~
jis viską gali!

TOKS VIENAS. Jau seniai turėjo būti *portretas. Tai kur skambutis?*

~~Portretas~~
~~Tai kur skambutis?~~

Po oleandru mokyklos sargas perverčia dar vieną "Jūreivio Sindbadokelionių" puslapį, bet dabar jo žvigsnis užkliūva už laikrodžio rodyklės, jis panikoj griebia į rankas skambutį ir, iš visų jėgų tabaluodamas juo, lekia siauru mokyklos koridoriumi.

Klasė. MOKYTOJAS ^{tebe} stovi prie kreida išpaišytos lentos, ~~kaip~~
~~ir anksčiau, apsuptas savo mokinių būrio. Tai skambučio garsas~~
~~pasiiekia klasę, -mes girdime, kaip skambutis/ perauga į kažkokius~~
visai kitus, ^{pošepkinus} ~~keistus~~ muzikinius garsus, kurie tik šiek tiek primena
mokyklos skambučio garsą.

Mokyklinėje lentoje kreida išrašytos formulės ~~laimažų~~ išnyksta... Keista muzika ~~tesiasi toliau~~.

MOKYTOJAS. Pakyla žvaigždė prie vaikystės sapnų...

Išdygsta žolė po dagilio snapu...

Tyliau, ~~meslamėkit~~, nusiaukit batus -

Mes einam pro pasakų žemės vartus...

Dabar mokiniai mato, ~~kad juodoje klasės lentos juodoje klasė~~ ^{kaip} lentoje atsiveria perspektyva, ~~atverianti erdvę~~, ^{atverianti} - beveik kosminę ~~erdvę~~ ^{erdvę}, kurioje ryškia išžiūrimos žvaigždės ir kiti dangaus šviestuliai. Tolumoje spindi daug ~~daug~~ žiburėlių, ko gero, ten yra miestas. Vaikai ~~ryškiai~~ girdi skambant skambutį ~~- panašu, kad tai artėjančio~~ ^{signalas} traukinio gongas. ~~Ir iš tiesų~~ ^{Metrukus} pasirodo spalvingas ~~- beveik~~ ^{šacislinis} traukinys, turintis begalybę vagonų. Traukinys sustoja. Ant šito nepaprasto traukinio šonų matome užrašą - "IŠ MIESTO A Į MIESTĄ B". ~~Žemiau prierasas - "Vaikams labai minkšti kupe"~~. ~~"Visiems vaikams minkšti kupe"~~.

~~KRISTINA. Tiesiog begalybė vagonų!~~

~~VAIKAI. Valio! Valio! Į miestą B.!~~

Išlipa spalvingais rūbais apsitaisęs traukinio palydovas. Jis šoka ir dainuoja, kviesdamas vaikus ~~į savo traukinį~~ ^{kelionėm.}.

PALYDOVAS. Iš miesto A į miestą B
Iš miesto A į miestą B
Visiems vaikams minkšti kupe,-
Praeikit ~~čia~~
Mums tokia garbė...

~~Pirmas mokyklinės lentos rėmą - tarsi pasakos vartus perženg~~
~~MOKYTOJAS, paduodamas ranką vaikams, kurie cainuodami ir krykštaudam~~

~~Veikė~~ sulipa į traukinį, o kai kurie - net ant paties stogo. "Valio!" - šauki ~~TOKS VIENAS~~, iš entuziazmo iškėlęs į dangų savo ~~gamybos~~ šaudyklę. "Palaukit, palaukit" - rėkia BERNIUKAS, ir mes matome, kad paskutini ~~per mokyklinės lentos rėmą ropščiasį~~ ^{15 klases} ^{išsiropščia} vėžlys, taip pat ~~nenorintis~~ ^{norintis} ~~perleisti be peretos~~ ^{perleisti} ~~sustubėti~~ ^{sustubėti} ~~į traukinį~~ ^{į traukinį} ~~pasakę~~.

Dor sūti suskamba skambutis ir...
~~Suskamba traukinio gongas ir...~~ traukinys pajuda iš savo
vietos. Iš pradžių jis juda lėtai, paskui vis greičiau ir greičiau,
paskui matome, kaip visi nesuskaičiuojami jo vagonai pakyla aukštin
atsiplėšia nuo žemės, ir traukinys, tarsi ^{žibenti} žinanti gyvatėlė išnyksta
aukštai danguje, nešantis vaikus į pasakos begalybę. *nuskrenda per*
dangaus begalybę.

Begalybės miestas B. Viršum namų durų ir vartų miesto herbai
simbolizuoja amžiną vaikystę. Turguje pintinės lūžta nuo margų
spalvių gėlių. Per raštuotą ąsočių viršų liejasi medus ir pienas,
žaidimų aikštelės pilnos geltono smėlio pusnių, sukasi karuselė,
iš fontanų trykšta ne vanduo, o tiesiog vaikiškas džiaugsmas, o
aikštės laikrodžiai rodo ~~amžiną laiką~~ - begalybę, nes vietoje skaitmenų
matome įrašytas raides - b - e - g - a - l - y - b - e - ų

M⁺iesto rotušė. Atsidaro aukštos drožinės durys ir MOKYTOJAS
įleidžia vaikus vidun.

VAIKAI eina painiais koridoriais, kol pastebi, kad MOKYTOJO
drauge su jais jau nebėra.

VAIKAI. Gal mes paklydom? Kur mokytojas? Kur mums dabar eiti?
VAIKAI ^{sustoję ties durimis, ant kurių lentelė:} ~~pastebi sėtovi prie durų su užrašu:~~ "Miesto meras
BULZIBARAS". ~~Įsisišnibždeję~~ Vaikai atsargiai ^{pelėdė} ~~pastumia~~ sunkias duris
bet pasirodo, kad durys savaime atsidaro.

Erdvioje salėje ant pakyls, užsimetęs tarsi teisėjo toga,
stovi pats miesto meras BULZIBARAS. Groja iškilminga vargonų muzi-
ka. Jei gerai išsižiūrėsime į BULZIBARO bruožus, tai pamatysime,
jog ~~xxx~~ jeigu ne pasakiški rūbai, tai jis tiesiog kaip du van-
dens lašai panašus į MOKYTOJĄ...

BULZIBARAS. Esu miesto meras, vardu B^Ulzibaras.

Aš stengiuos visiems būti linksmas ir geras...

Kokia man garbė! Kokia man garbė!
~~Tikiuos, meliūdėsit - mieste Ba B!~~ *Tikiuos, jus peikiu mano miestas B!*

Bet...

Bet žino suaugęs

Ir vabalas vaikas -

Kad mano mieste -

Baisiai greit bėga laikas...

VAIKAI. Oi, ką jūs -mes turime laiko! ~~Bėgalybę!~~

BULZIBARAS. Jums atrodo tik minutė,

Tik balta balta sekundė,

Tik drugelis, tik drugelis,

us akimirksniu sugundęs...

Iš tiesų -tai lekia laikas,

Ir nelaukia, ir nelaukia...

VAIKAI. Na, ir kas tada, sakykit?

BULZIBARAS. JŪS ~~JAU~~ BŪSITE SUAUGĘ!

MERGAITĖ. ~~Tai~~ ^{Pač} grįžkim, kol nevēlu. Pagalvokit, -parvažiuojam, o mūsų jau nebėra.

BERNIUKAS. Kaip nebėra?

MERGAITĖ. O taip -visi vaikai kaip vaikai, - o mūsų jau nebėra...

Mes jau suaugę...

MERŠGAITĖ. Keista, kodėl visi vaikai tampa suaugę, o suaugę niekad netampa vaikais...

VIENAS TOKS. ~~BŪTIS SU AUGUSIU~~ Puiku! Suaugusiems nereikia pamokų ruošti, darai sau, ką nori... gyvenime! ^{līs!}

KRISTINA. Gal geriau būti vaiku... Žaidi... Yra tik vienas blogas dalykas -kai esi vaikas, tai negali būti mama.

BULZIBARAS. Jūs atrodo tik žaidimas,

Tik diena ilga be galo-

Čia lauke pražydo pienė -

Ten languos šalna nubalo -

Iš ~~tiesų~~ tiesų -tai lekia laikas,

Ir nelaukia, ir nelaukia...

VAIKAI. Na, ir kas tada, sakykit?

BULZIBARAS. JŪS JAU BŪSITE SUAUGĘ!

BULZIBARAS šoka ir dainuoja drauge su vaikais, kol jie susėda į pailgus suolus, panašius kaip mokykloje, tik kur kas šventiškesnius, ~~ir puošnesnius.~~

BULZIBARAS. Ir todėl, čionai atvykę,

Į stebuklų miesto rūmą,

Jūs ~~turėtumėt išmokyti~~ ^{buvo} išvokite draugyte,

Tiesą, Meilę ir Gerumą!

~~Staiga pasigirsta lyg ^{oksidoro} ir tylus beldimas į duris. Durys atsida-~~

~~rdį~~ ir mes matome lyg iš dangaus nukritusį ALĮ AUGUSTINAVIČIŲ.

BULZIBARAS. Kas čia, šitoks nedrąsus?

ALIS. Aš atsivedžiau tėvus...

Pro duris vest? Ar pro langą?

VAIKAI. Ali! Ali! Na, užtenka!

TOKS VIENAS. Pasiutimas! Vesk pro langą!

KRISTINA. Kaip tu šičia patekai?

ALIS. Taip; kaip ir ^{kiti} visi vaikai.

Važiavau, tiesa, ant stogo,

Bet išties -tai nieko blogo...

Dabar pro duris įvirsta labai spalvinga pora, turinti vaizduoti ~~ALIO TĖVUS~~. Iš tiesų tai vaikai, ^{uždidinantys} vaizduojantys tėvus.

^{Gie}VAIKAI apsitaaisę ^{podonodrių opdoreis} indėniškais kostiumais arba geriausiu atveju nežinomos Afrikos genties palikuonių parėdais.

TĖVAI. O# my baby, o karamba!

BERNIUKAS. Tokie gimdytojai -baisu!

ALIS. Bet, aš gi pasakoj esu!

(tyliai) Gal čia tėvai žmogėdrom tampa...

TĖVAI. Taip, taip, my baby... O karamba!

BULZIBARAS. Mėn teko girfdėti, kad jūsų sūnus,

Yr nedrausmingas ir nepažangus.

~~TĖVAI.~~ Jam mokytiis laiko dažnai neužtenka,

Be to, jis į klasę atėina ant rankų...

"
 TĖVAI. Ferką fer safer ko fer jis?!
 " Fer blo-fergas fer moki nys?
 Fer mūs Aliukas?
 Feš baisu!
 O-ula,ula,ulalu!
 Fer kito kelio nerandu!
 Fer jį suvalgysim pietų!

"
 Raudonodžiai gauda ALĮ, -jis stengiasi nuo jų pabėgti. *žaidimas*
 " BULZIBARAS (gelbėdamas ALĮ)

Fer tamstos! Kam,fer,taip griežtai?
 Kitokie mūsų papročiai...

"
 TĖVAI. Na, jeigu ne -tada good by-
 " O-ula-ula-lola-bai!...

"
 TĖVAI išnyksta. Vaikai juokiasi. Tik viena KRISTINA
 " atsisėdusi kamputyje ~~graudžia~~ verkia.

KRISTINA. Jis nekaltas, jis nekaltas!

Tai aš -

Pažadėjau jam spręsti uždavinius iki gyvos galvos,
 Jeigu ateis nors kartelį

↑ klasę
 Ant rankų!...

Bulziboras

*Poienpa, poienpa!
 Šta - / deisybeis penoke...*

Išsigandęs su savo didžiuliu plakatu per visą pilvą -ibėga

DANAS MAŽYLIS.

DANAS. Oi, aš ir vėl ne čia patekau! (apsidairo). Viską pasakysiu!

Viską pasakysiu! O sakėt, -aritmetiką vaidinat!

aidint mūsite
 VISI draugiškai juokiasi ir ~~dariniu būriu~~ iškeliauja
 į miestą.

*Miestas B. Mūsų rotušis leidrodis Mieste B mūsų rotušis
 leidrodis*

*TĖVAI. ešes gi juvia leito-
 Bepelely!*

~~BULZIBARAS, išlydėdamas vaikus:~~

BULZIBARAS, Atsiminkite, - mano mieste laikas bėga labai apgaulin-
gai. Mano visi laikrodžiai rodys begalybę, - tačiau, ^{šim} ~~lai~~
~~manys ir vėbales veikas, kad mano mieste bėgiai greit lėta laikas...~~ ~~Ji reikia tau,~~
~~ka mano mieste reikia ~~šim~~ tausoti...~~ O dabar eikit,
džiaukitės, - bet sutartą valandą - atkeliaukit į sutart
stotį...

BULZIBARAS išnyksta.

VAIKAI iškeliauja į ~~paprastą~~ ^{šim} miestą. ~~Ves siūkasi pilnos~~
gėlių turgavietės, trykšta fontanai, ^{juos supa} ~~lekia~~ karuselė, ir visko tiek
pilna, kiek ~~gali būti~~ tik vaikystėje. ^{tebūne} ~~Viskas aplinkui, mirga, šoka,~~
~~šypsosi. Tačiau visas miesto "pasakiškumas:" neturi peržengti~~
~~50-ųjų metų atributiką.~~

Gatvėse mergaitės šokinėja "klases".

Berniukas iš seno namo palėpės paleidžia į aukštį pulką
balandžių.

VAIKAI sustoja prie senovinio ledų vežimėlio. PARDAVĖJA iš
lėto šaukštu pakabina ledus iš metalinio ^{lidono} ~~indo~~, įdeda juos į širdelė
pavidalo vaflinį indelį, po to dar apiberia ~~juos~~ riešutais ir dos-
niai dalina ~~ledus~~ vaikams. Per visą žydrą jos vežimėlio šoną užra-
šyta - "Kaip žiedas be saulės, šalis be poetų, taip širdis be mei-
lės gyvent negalėtų:

PARDAVĖJA. Mikliai stokitės į eilę!
Net ledų nėra be meilės!
Kai gaminam iš širdies-
Kitas skonis. Taip, išties...
Net ledų nėra be meilės!
Ak, mieliausieji, - į eilę!

ALIS. ~~VIENAS TOKS~~. Mums visimes ~~ledų~~. ~~Po du.~~ - po deug ledų!

MERGAITĖ. Kiek dabar jau valandų?

PARDAVĖJA. (pažibiūri į laikrodį)
Begalybė.

VIENAS TOKS. ~~Na, tai turim aibes laiko.~~ Turim laiko!
Duokit dar - to pero deikto.

VAIKAI, ~~laižydami~~ ledus, pasklinda ~~po miesta~~ *ber kur.*

LĒLIŲ DIRBTUVĖLĖ, kur taisomi sugadnti žaislai. Už prekystali matome akiniuotą "lėlių daktarą", kokius gerai prisimena pokario vaikai. Dirbtuvėlėje stovi KRISTINA su savo ^{*beranke*} lėle, ~~kuri yra be vienos rankos.~~ LĒLIŲ DAKTARAS paima ~~ją~~ KRISTINOS ~~ranku~~ lėlę ir čia pat ją taiso.

LĒLIŲ DAKTARAS. Nors po karo, nors po karo

Daug naujų žaislų padaro,

Bet pagydyt seną lėlę -

~~Tai bent džiaugsmo valandėlė!~~

Tu, mergyt, nesupranti...

Toks geriumas man širdy!

KRISTINA (susigriebus). Oi, o kiek jau valandų?

LĒLIŲ DAKTARAS pažiūri į žaislinį laikrodėlį ant sienos, kuris rodo tą patį, ką visi šio miesto laikrodžiai

LĒLIŲ DAKTARAS. *Bepalybė!*
Amžinybė!

KRISTINA. Suprantu!

Dar tada galiu pabūti...

Galima pažaist truputį?

LĒLIŲ DAKTARAS rodo KRISTINAI ~~nesuskaičiuojama~~ daugybę savo taisomų ir sutaisytų žaislų - rankom ^{*pluoja*} skudurinis pajacas, riaumoja užsukamas meškinas, ~~pet~~ ^{*groja*} metalofonas.

Už stiklinių žaislų dirbtuvėlės durų lūkuriuoja ALIS.

Jis rodo KRISTINAI, kad jau laikas eiti, mojuodamas ~~į~~ ledinukų ^{*ant*} *ilgo pagaliuko.* KRISTINA su ALIU sėdi ant fontano krašto ir čiulpia ledinukus, kuriuos ALIS atnešė KRISTINAI.

Siauroje senamiesčio gatvelėje - triūsia peilių galastojai, ^{*delelyje*} taip pat nepamainomas anų laikų gatvės ~~atributas~~, šalia jų sukioja TOKS VIENAS. *Mėbni, jis kožo prašo.*

PEILIŲ GALASTOJAI. Kaip nutarti, kaip nuspręsti -

Vaikui - peilį pagalašti?!

VIENAS TOKS. Na, ne peilią... Tik peiliuką...

Reikia. Dirbsiu motoriuką...

GALASTOJAI. Ne, brolyti, Tu prašovei.

Mūsų peiliai -pjaut daržovei,

Duona, riektė ar pyragai... Geriam tikslau.

~~VIENAS TOKS.~~ Na, ~~tada keliausiu, ką gi...~~ O, "motoriukas" - kam?

Gatve BERNIUKAS už virvutės tempia savo vėžlį, kuris labai nenoriai žingsnis vėžlina iš paskos. BERNIUKAS atsisėda ant suolo, paima vėžlį į rankas ir pamato, kad vėžlio letenėlėn išstrigęsi vinis. Bando traukti -nieko neišeina.

BATŲ DIRBTUVĖLĖ. BERNIUKAS laiko pilveliu aukštyn apverstą vėžlį, BATSIUUVYS replėmis traukia vinį. Traukia, traukia, -negali ištraukti. Galų gale griūdamas ištraukia.

BATSIUUVYS. ^{matot} Taip - man tenka pirmą sykį

Tokį... puspadi... taisyti!

Sėskis, šnektelsim truputį...

Ar ilgai žadi čia būti?

BERNIUKAS. Oi, o kiek dabar jau laiko?

BATSIUUVYS ^{ištraukia iš kišenės} išsiima savo senovinį laikrodį, ~~iš kišenėlės~~, pritaisytą ant grandinėlės, pasižiūri ir sako:

^{Begalybė} Amžinybė, mielas vaike...

BERNIUKAS. Tai anksti?

Ar jau vėlu?

BATSIUUVYS. ^{nepeiliu tau pasakyti...} ~~Kaip žiūrėsi...~~ Dar pabūk... ^{As tik puspėdžius kėlu}

Miesto B. stotis, kurią metėme pradžioje, ~~kai vaikai išlipo iš savo traukinio~~, Dabar jie ^{veikė} vėl čia, vienas po kito ^{renkasi} susirinkę į sutartą vietą -sakykim ~~tai vieta~~ po stoties laikrodžiu, labai panašiu į ~~seną seninį~~ mokyklos laikrodį, -tik anas ~~apšiuoęs~~ ^{pietas} bespalvis, o šitas ^{neperstas} ~~pasakiškas~~, vis dar teberodantis begalybės laiką. Pakutinis atkėblina VIENAS TOKS. Traukinio ~~vis~~ dar nėra.

BERNIUKAS. Gal mes pavėlavom?

Peliių gelgstoje pūsimas, deštel' tuo pūsim, ko peliū eilimi peli po berntonėnū ratu kuni tute' ko minemes pedelos... VIENAS TOKS atite šiekte "Santonas" ~~atite~~ šiekte "oi bijau!"

ALIS. Nesąmonė! Traukinio dar nebuvo!

VIENAS TOKS. Bet ir jokių požymių, kad jisai bus!

KRISTINA. Tu būtinai turi sugalvot ~~ka nors slyštaus,~~ ^{kolis nors slyštymę?}

MERGAITĖ. ~~Sugalvojam!~~ ^{Klausyt!} Mes per anksti atėjome! Mes dar galėtume truputį pasivaikščioti po miestą- na, tik nueitume iki ledu vežimėlio...

VAIKAI. Valio! Eikime! O kai sugrišime, ~~kaip sykių~~ ^{taide jau} rasime savo traukinį.

MERGAITĖ. Tai negi išvažiuos be mūsų?!

BERNIUKAS. O aš bijau... Gal geriau nejudėkim iš vietos... Aš tai geriau čia palauksiu...

VAIKAI išbėga į miestą, -stotie perone lieka tik BERNIUKAS su vėžliu.

KEIS ^{eime} Stas dalykas -VAIKAI ~~eija~~ tomis pačiomis miesto gatvėmi tačiau mieste viskas neatpažįstamai pasikeitę. Toje vietoje, kur buvo ledu vežimėlis stovi laikraščių kioskas. Vietoj senovinės žaislų dirbtuvėlės ~~radijo prietaisų remontas.~~ ^{debar leikščių kioskas.} Nėra peilių galasto jų, senojo batsiuvio... Viskas tiek pat gražu ir spalvinga, bet kažkaip svetima ir neįprasta. Stovi tuščias ledu vežimėlis, ant kurio užrašyta ~~"Ledu"~~ ^{"Ledai uždaryti. Peršalo ledu pardavėja".}

INustebę vaikai pasiekia senąją miesto rotušę, ^{norėdami ten} kur ~~vėl susitinka~~ ^{ieiti bet durys neatsidaro. Steba. Veikiam pasidaro bein.} miesto merą BULZIBARĄ. ~~VAIKAI puola prie jo~~ ^{(je vos nevertė, perimėte debar jau jeus nepėžištemime} ~~BUZZIBARAS)~~ ^{mieste.} VAIKAI. Tik dainavom, tik pašokom,

Tik pagydėm seną lėlę,
Tik išsprendėm vieną lygtį,
Pakartojom abėcėlę...
Dar norėjome pabūrti,
~~Dar ne visko mes~~ ^{neišmokom,}
Tik dainavom,
Tik keliavom,
Tik svajojom,
Tik pašokom...

Handwritten notes:
Bet stulpa -
je motokėd
i juos ekleje
dokytojas.
Pūdikai je
puole je
ent koble

MOKYTOJAS.
~~BULZIBARAS.~~

Iš itesų -tai bėgo laikas,
Ir nelaukė, ir nelaukė...

VAIKAI.

Na, o kas dabar, sakykit?

KRISTINA.

Negi esame suaugę?!

Vėl miesto B stotis. Girdim mušant to paties traukinio gongą -skamba skambutis. BERNIUKAS su vėžliu jau šaukia likusius vaikus, pasilipėjęs ant traukinio laiptelių.

BERNIUKAS. Ei-ei-i! Greičiau! Traukinys išeina! *Šeime - e - e - e!*

VIENAS TOKS išsitraukia šaudyklę ir, prieš lipdamas į vagoną ~~šaukia kažkur aukštyn - be jokio tikslo,~~ *atsiūka* ton pusėn, kur pasiliko nepaprastas miestas, - *ir šeime.*

Traukinys su savo begalybe vagonų pajuda iš vietos, - iš pradžių iš lėto, po to vis didindamas greitį jis staiga atsiplėšia nuo žemės, pakyla į orą - ir, tarsi nedidelė sidabrinė gyvatėlė dings kosminėje begalybėje.

Mokykla ~~klasė,~~ *klasė*, kurią matėme pradžioje. Po karpytu ~~mokyklos~~ *dulkėtu* oleandru ~~žydi~~ *snaužia* mokyklos sargas, pasidėjęs ant kelių knyga.

Klasė. Tarp tuščių suolų vaikšto MOKYTOJAS. Jo išvaizda byloja, kad praėjo ~~daug metų. Gal net visas dešimtmetis.~~ *dėvy metų*. Jis prieina prie savo stalelio, varto dienynus, senus popierius. Matyt, Mokytoja pasibaigus pamokoms, daro tvarką. Iškrenta iš senos spintos šaudyklės, ~~pieštukai~~ *albumėlis* sena nuotrauka. MOKYTOJAS atsisėda į ~~vieną~~ *tuščią* suolą. Girdėti tolimi vaikų balsai. Galbūt ~~ateina~~ *ateina* ir patys vaikai, kaip ateina prisiminimai, tokie pat tikri, kaip kažkada bota realybė.

~~KRISTINA.~~ *MERGAITE* Kai užaugsiu - būsiu ekskursijų vadovė. Visą pasaulį ~~pama~~ pamatysiu. Bet pirmiausia aš nukeliausiu į ^a Palngą.

BERNIUKAS. O aš norėčiau nuskrust į mėnulį.

TOKS VIENAS. ~~Tai~~ *Tai* Idiotas!

KRISTINA. O aš norėčiau būti mama.

MOKYTOJAS ~~pasilenkia prie vieno suolo, ilgai žiūri į jį.~~ *nuleidžia šis ir idėmies tyrimo suolo*
lentę. Nėsidėjo olinius.

MOKYTOJAS. Augustinavičiau! Į ką tai panašu? Tu ir vėl peiliuku subraižei visą mokyklos suolą! Ai-ai-ai... Skaityk, skaityk, kad visi girdėtų, kas čia parašyta...

ALIS (skaito).

~~NORS VIESTŲ NEŽIAI IŠ ŠAKŲ -~~
Aš tau siunčiu labų dienų!

Suminti didžiulius veid.

MOKYTOJAS. Ir kam visa tai?

ALIS. Kristinai. Kad visą gyvenimą mane prisimintų! Kitiems tai davė rašyt į albumą, o kai man tai "neduosiu, neduosiu, rašai kaip su vištos koja, rašalo dėmę užplerzosi..." Tai aš jai čia... panosėj... išrašiau... Prisimins ji mane! Visą gyvenimą!

MOKYTOJAS. Bet tu pagalvok, - ateis čia vaikai - po dešimt, dvidešim metų - ir perskaitys...

ALIS. Tamsta mokytojau! Tai pasiutusiai idomu!

ALIS pribėga prie savo suolo, išsitraukia peiliuką, bet greitai vėl susikiša jį kišenėn, išsitraukia cheminį pieštuką, paseilina jį ir dar kažką užrašo.

MOKYTOJAS. Ir ką čia dar padarei?

ALIS. Po "labų dienų" parašiau: Alis Augustinavičius. Juk tie, kurie po dvidešimt metų - iš kur jie žinos, kas jiems labas dienas siunčia?

~~Kadre - sena nuotrauka, kurioje apsikabinęs savo mokinius, stovi MOKYTOJAS.~~

Kadre - ~~tarsi~~ vaikai su Mokytoju viduryje, sustingę tarsi senovinėj fotografijoje, kuri, be abejo, dar ligi šiol yra ^{su daug} kažkiekof vaikystės albumuose.

koščiemo

ANTROJI NOVELĖ

B E N E D I K T A S

Didelis ūksmingas parkas. Saulėtoje parko aikštelėje dvi MERGAITĖS atsiklaupusios triūsia prie gyvo gėlių kalendoriaus, laistydamos jį ir ravėdamos piktžoles. Jos atsargiai išrauna jau peržydėjusius augalus, pakeisdamos juos naujais, žydinčiais, ir iš ^{ka tik} šviežiai pasodintų neužmirštuolių bei tulpių ^{rašto} matome, kad gyvojo parko kalendoriaus ^{rodą,} gėlės skelbia, kad dabar yra 1974 -ųjų metų liepa.

žemėtonis nuo darbo renkonis

VIENA MERGAITĖ ~~atsitokėjusi nuo darbo~~ stebi savo riešu judančią taškuotą boružę, ir jai uždainuoja:

Boruže, boruže, skrisk į dangų,

Tavo vaikai verkia...

ABI MERGAITĖS nusijuokia ir nubėga parko takeliu, kur jau ^{matome deup vaikus} gausu vaikų ^{šėtos} pienieriškais kaklaraiščiais - aišku, kad čia netoliese yra įsikūrusi pionierių stovykla.

VAIKAI parke atlieka ir kitus įvairius darybus, - jie karpą krūmus, dažo suoliukus, barsto smėliu takelius... Tai jau kiti vaikai, - ne tie kuriuos matėme pirmoje novelėje. ~~Pažįtamxxx~~ Ir, jeigu kartosis jų vardai, jų veidai ir net kai kurie charakterio bruožai - tai bus tik paprasčiausias sutapimas...

Į parko aikštelę atbėga DU BERNIUKAI, kurie užkabina ant medžio ^{šėtos} ~~aidelį~~ savo darbo plakatą, kviečiantį visus į vaidinimą, kuris vadinasi "B E N E D I K T A S".

Parko suoločiai, sustatyti darniomis eilėmis - pilni žiūrovų, nekantriai laukiančių vaidinimo pradžios. Todėl savaime suprantama, kad visa, kas vyks toliau, ir bus vaidinimas, - nors kiekviename vaidinime dažnai būna taip, "kaip iš tikrųjų".

Žalioji vaikų teatro scena ir yra ~~pat~~^{tes} skveras, kuriame susirenka pažaisti vaikai.

Ant suoloelio po medžiais sėdi ŽMOGUS . Nors diena šilta ir saulėta, jis vilki apsiaustu ir skrybėle. Atrodo, žmogus lesina balandžius. Paskui ŽMOGUS pakelia galvą, ilgai ~~žiūri~~ žiūri į medžių viršūnes, - švilpauja melodiją - nuo medžio viršūnės jam atsakoma tuo pačiu. Paskui ŽMOGUS ir vėl ramiai lesina balandžiu. Jeigu mes galėtume atsmaukti jam nuo akių skrybėlę, mes tikriausiai pasakytume, kad kažkada esame sutikę vieną MOKYTOJĄ, kuris buvo labai panašus į jį, tačiau... vaidinimas yra vaidinimas.

Ant žemės ~~de~~ sėdi MERGAITĖ, - ta pati kuri tvarkė gyvąjį kalendorių, - jos rankos riešu ropoja boružė.

MERGAITĖ (dainuoja). Boružė, boružė, skrisk į dangų,
Skrisk į dangų,
Tavo vaikai verkia...

Skvere pasirodo KRISTINA. Jos rankose - narvelis su gyvu dagiliu! KRISTINA prieina prie MERGAITĖS. MERGAITĖ vis dar negali įkalbėti boružę, kad ši pagaliau "Skristu į dangų".

MERGAITĖ. Nenori skristi...
Boružė, boružė, ~~skrisk~~^{let} į dangų,
Tavo vaikai verkia...

KRISTINA pakabina narvelį su dagiliu ant šakos ir drauge su MERGAITE ~~tyrinėja~~^{apėnuoja} boružę.

KRISTINA. O Benediktas niekada neverkia.
Gerai valgo, gerai miega.
Jokio vargo su juo.
Vienas namuos pasilieka.
Jis netrukus pasveiks,
Taip man sakė mama...
Tik namie -
Tyro oro jam negana.

MERGAITĖ. Kiek jam metų?
KRISTINA. Gal trys mėnesiai bus...
Bet galbūt ir šeši!
MERGAITĖ. Jie tokie simpatingi,
Kada jie maži.
Aš sesutę turiu...
KRISTINA. Benediktas pasveiks - ir tegu sau išvyksta,-
Ką darysi...
Iš siūly - numegšiu jam lizdą.

MERGAITĖ išpūtusi akis žiūri į KRISTINĄ

Kokį... lizdą?

KRISTINA. Benediktas netrukus skraidys, dievaži.

MERGAITĖ jau visai išsigandusi traukiasi atatupasta

Tu sakei... jam trys mėnesiai. ~~tikin~~ arba šeši...

KRISTINA. ~~Kxxxėixkxxx~~ Na, ir kas!

Na, ir ko jau taip galvą kraipyti?

Paukščiai gimsta -

Ir gimę jau moka skraidyti!

KRISTINA nukabina nuo ^{šalos} ~~šal~~ narvelį, kuriame išdidžiai
pūpso dagilis, pramintas ~~Benediktuvu~~ BENEDIKTU.

KRISTINA. Benediktas iškrito iš lizdo,

Benediktas susižeidė sparną.

Aš slaugau Benediktą,

Kad greičiau jis pagytų,

Aš slaugau Benediktą,

Kad greičiau jis pagytų,

Aš slaugau Benediktą,

Kad greičiau jis pagytų -

O tada - jį išleisiu į laisvę...

Po kiekvieno KRISTINOS sakinio BENEDIKTAS patieriuoti kepsi šnepu
KRISTINA nešime savo narvelį, - išime
peruokšditi

MERGAITĖ su nepasitikėjimu akimis palydi KRISTINĄ
Paskui MERGAITĖ vėl įsakmiai kartoja boružei savo užkeikimą,
kol pagaliau jai atsibosta, ir ji palieka boružę ramybėje.

ŽMOGUS atsikelia nuo suoloelio, prieina prie MERGAITĖS.
Paima boružę ant savo delno, tyliai paniūniuoja jai kažkokią
melodiją - ir boružė išskrenda. MERGAITĖ visai apstulbsta.

Tolumoje girdėti vis artėjantys vaikų balsai, ir ^{keis} ~~kesi-~~
tasis ŽMOGUS išnyksta. dingsta.

Pasirodo VAIKAI. P Apsirėdę ^{eis} ~~kesi~~čiausiais drabužiais,
jie, žinoma, žaidžia indėnus, piratus ir galaižin ką - bet visa
tai panašu į ^{lebe} ~~tikrą~~ išradinę karnavalą, kur vaikams iš tiesų
netruksta fantazijos. Vaikų tarpe yra ^{VIENAS} ~~VIENS~~ TOKS - ~~šis~~ šį kartą
^{mer} ~~jis turi vardą~~ - ARŪN ~~is~~. Jo apranga, perrišta raiščiu akis, savos
gamybos patobulintas lankas sustrėle bei kiti ^{„pinkei“} ~~atributai~~ rodo,
kad jis ir bus patsai piratų vadas. ^T Prie žaidimo dar prisijungi
ALIS, dar viena MERGAITĖ, dar ^o ~~o~~ vienas BERNIUKAS... Prasideda
piratų-indėnų siautėjimas.

PIRATŲ ŠOKIS IR DAINA

PIRATAI. Paskandinsim priešų laivą
Ir paimsim į nelaisvę
Priešų laivo kapitoną,
Pasigrobsim aukso toną,
Maišą perlų ir žemčiūgų!

PRIEŠININKŲ ĮGULA

Trys šimtai senų papūgų,
Dešimt Nilo krokodilų
Vienas skraidantis drakonas,
Vienas laivo kapitonas,
Saugo mūsų lobį...
Nesakysim, koki...

PIRATAI. Na, jau koki? Na, jau koki?

Reikia dar pridurti, kad Antanas vėlur perinodo su savo pelybos "motoraitis", kuri jis
pats sumištravo, galime Penosus i
Priešime būtolius mechaninius perpus ir, tol neišsietuote, gali met pavėsti savo soviniūntg
nedidelę kelio atkarpę, tarp veisies autobūbilinkos.

PRIEŠININKAI. Nesurasit, nesurasit!

PIRATAI. Tuoju tą lobį atridensim!

Nesunku įsivaizduoti, kad gyvoje miško scenoje viskas gali būti "gyva" - ir tikras piratų laivas, plaukiantis bangomis, ir indėnai, pasislėpę medžiuose, ir galbūt po nepaprastais klodais slepiamas lobis...

Piratai atridena seną šiukšlių dėžę ~~su~~ ^{ku} apvaliu metaliniu dangčiu, kuri, papuošta gėlių vainikais, iš tiesų atrodo lyg būtų didelis lobis.

PIRATAI. Štai tas lobis, štai tas lobis,-

Perlai ir žemčiūgai!

Mes nebijom jūsų papūgų,

Mes nebijom jūsų drakonų!

Vyksta kova dėl "lobio". Galiausiai TOKS VIENAS ARŪNAS piratų vadas, atidaro šiukšlių dėžės dangtį ir... visi išsigandę išsilaksto į šalis. Rėkdamas ne savo balsu "ka-ka-rie-kū!" iš dėžės išskrenda kažkoks gyvas sutvėrimas, ² mojuojantis ~~u~~ plunksnom rankom. Labiausiai, berods, išsigąsta pats piratų vadas. O kai sutvėrimui nukrenta gaidžio galva - kaukė, visi atpažįsta mažylį DANĄ. DANAS. Aš jau šiandien gaidys! Aš jau šiandien gaidys!

MERGAITĖ. Kvailys tu, o ne gaidys.

DANAS. Gaidys, gaidys! ~~Šiandien mes vaidinam "Auksinį gaidelį".~~

~~MERGAITĖ. Tai ir netrukdyk kakariekuok sau.~~ Raidižlių parodo ¹ ~~sakė motytoje~~, daugiau nevaidinsim. Dabar vaidinsim "Auksinį gaidelį"!

PIRATŲ VADAS ARŪNAS. Tai mikliai iškukariekuok iš čia! Viens, -du!

ARŪNAS grėsmingai artinasi prie DANO

DANAS. Iš baimės -aš tiesiog alpstu!

Oi, -gelbėkit! Ka-ka-rie-kū!..

DANAS parodo piratų vadui didelę "nosį" ir išdumia ARŪNAS, ~~įsiveja DANA~~ ¹ sėdęs į savo "motoriką", ¹ išsiveja ^{DANA} į skverą ateina KRISTINA, nešina savo narveliu, ir atsisėda ant suoloelio. KRISTINA padainuoja DAGILIUI ~~koki nors motyvo pradž.~~ ^{koks nors muzikinės} ~~trou's~~ ^{trou's} predž, - patiki tuoj pat užberpie motyvo.

Grižta ARŪNAS, vienoje rankoje už pakarpos laikydamas DANĄ, kita ranka vilkdamas savo jau nebevažiuojantį "motoriuką" DANAS pasprunka iš ARŪNO nagų. Tuo tarpu ARŪNAS, išėdęs į savo nejudantį automobiliuką, pasiima lanką su strėle ir taikosi į DANĄ. Matosi, kad vaikai jau visai nebenori žaislti ARŪNO žaidim DANAS išsigandęs surinka ir pabėga. ARŪNAS iššauna... į viršų.

KRISTINA, palikusi savo narvelį su paukščiu, puola prie ARŪNO ir narsiai čiumpa jį už ausies. ~~VAIKAI pritariamaj juokiasi.~~ ALIS atskuba KRISTINAI į pagalbą. ~~VAIKAI juokiasi~~ BERNIUKAS. Tai durnius!

MERGAITĖ. Chuliganas!

ALIS. ~~Pratinoasmis dėl tepu~~
~~Pratinoasmis dėl tepu~~ nors trupučiuką!

ARŪNAS. Negalima nė pajukaut?

Tik pamanykit, -

Pagąsdinau ^{šlapia} ~~vargšų~~ viščiuką!

KRISTINA su ALIU ~~paieškojo~~ ^{nepelekdama} ARŪNĄ

ARŪNAS. Paleiskit, -palesiskit, -pajuokavau!

KRISTINA. Atsiprašyk!

ARŪNAS. Atsiprašau!

VAIKAI už pilvų susiėmę juokiasi iš apgailėtinos PIRATŲ VADO povyzos. ~~KRISTINA su ALIU paleidžia ARŪNĄ~~
^{Pepliu ARŪNAS išsiveduoja}

KRISTINA. Bailyš! Prieš mažą -tu drąsus!

ARŪNAS. ~~XX~~ Aš pašokdinsiu jus visus!

~~Va,~~ sutaisysiu motoriką!...

Dabar vaikai, jau ^{nusivokė nuo Arūno,} ~~nebenorėdami žaisti su ARŪNU,~~ ^{apsupa} narvelį kuriame ^{bleškoni} ~~pūps~~ išsigandęs BENEDIKTAS.

VAIKAI. Ar jis ^{dolė} ~~goka~~ skraidyti?

KRISTINA. Ne iškamša gi... Jam tik reikia pagyti!Pagyti!

ARŪNAS iš tolo. Iškamša!Tikra iškamša!

KRISTINA. Pats tu iškamša!

VAIKAI. Parodyk jo sužeistą sparną.

BERNIUKAS. Jis gieda?

MERGAITĖ. Jis tyli?

ALIS. Nenervinkit Benedikto!

MERAITĖ. Vargšelis dagilis!

BERNIUKAS. Išleisk jį trumpam iš narvelio...

VAIKAI. Išleisk iš narvelio ...

KRISTINA atsargiai atveria narvelį ir iškelia paukštį ant rankų. VAIKAI iš ^{smelniei} visų pusių apžiūrinėja BENEDIKTĄ

KRISTINA. Tiktai atsargiai... neužgaukit... Jam skauda sparnel

BERNIUKAS. Žiūrėkit, jis nori skraidyti -vadinasi, pasveiko!

MERGAITĖ. Negalima varginti ligonį.

KRISTINA. Jam skrist dar ne laikas.

Jis turi palest, pailsėti, po to pamiegoti.

ALIS. Kristina, sakyk, jis iš tikro ... moka dainuoti?

ARŪNAS, kiek atokiau taisydamas savo motoriku, erzina

ARŪNAS. Benediktai, -jūs mokat dainuoti?

ARŪNĄ jau ima įsiutis, kad vaikai visai nekreipia į jį jokio dėmesio

ARŪNAS. Durneliai kudloti!

Prasisdėda muzikinis žaidimas. BENEDIKTAS dar iš tiesų nelabai sveikas, todėl jis vargais negalais ^{solomeje} persikelia nuo vienos šakelės ant kitos, ~~neaukštai~~ medyje, kur jį patupdė KRISTINA.

KRISTINA jam padainuoja melodijos pradžią, -BENEDIKTAS ją užbaigi

VAIKAI iš nuostabos negali atitraukti akių nuo tokio muzikalaus paukščio. Toliau melodijas "diktuoja" vaikai, BENEDIKTAS ir čia neprašauna pro šalį.

BERNIUKAS. Absoliuti klausa!

ARŪNAS iš tolo ^{atkišes akis} ~~žiūri~~ ^{akimi ir ausimi stebi šitą} ~~nebe~~ ^{nerbei} ~~atkišes~~ ^{visada yra} ~~šitą~~ TOKS VIENAS, kuri būtinai turi sugadinti gerą žaidimą! Pats to nejudamas,

^{su}
Dėželė, ~~kuri~~ ~~je~~ ~~ne~~ ~~va~~ ~~tur~~ ~~ė~~ ~~t~~ ~~u~~ ~~b~~ ~~ū~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~g~~ ~~y~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~s~~ BENEDIKTAS ke-
liauja iš rankų į rankas. Nuslysta kaspinas, juosiantis dėželę,
ir MERGAITĖ ~~kuri~~ ~~į~~ ~~j~~ ~~ą~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~o~~, iš smalsumo atidarė ~~nor~~ ~~ė~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~a~~ ~~r~~
syki ~~pa~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~y~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~g~~ ~~ė~~ paukštį. Nuėmusi kartoninį dėželės
viršų, -MERGAITĖ aikteli. VAIKAI puola prie jos. Dėželė ~~pra~~
visišškai tuščia. Nustebę VAIKAI žiūri vienas į kitą.

KRISTINA. Kur Benediktas?

ALIS. Visi ~~gi~~ ~~ma~~ ~~ž~~ ~~ė~~ ~~t~~, kaip aš jį čia idėjau?

VAIKAI. Taigi tik ką...

MERGAITĖ. Negalėjo Benediktas išgaruoti...

BERNIUKAS. Jei būtų gyvas -tai dar suprantu, bet...

VAIKAI išsisklaido po parką, ~~nesuprasdami kas atsitiko~~ ^{iškodami žolėje nevyvo paukščių}
~~Tikvie~~ ~~viena~~ KRISTINA lieka sėdėti ant suoloelio.

Staiga KRISTINAI už nugaros atsiranda tas pats ŽMOGUS
su skrybėle ir apsiaustu. ŽMOGUS rankomis jai uždengia akis.

KRISTINA. Alis!

ŽMOGUS vis dar laiko savo rankas ant KRISTINOS akių

KRISTINA. Danas!....

ŽMOGUS atitraukia savo rankas

KRISTINA. Oi, -kas jūs? Iš kur jūs atėjote?

ŽMOGUS atsisėda visai šalia KRISTINOS ir tyliai tyliai

jai sako: Esu iš vienintelės tavo vaikystės, -

Kur žvaigždės negęsta,

Kur žolės nevysta,

Kur nieko baisaus niekada neįvyksta,

Taip rašo rašytojai -

Gie gi neklysta....

Tenai viskas baigiasi vien tik gerai-

Saldainiai, žaislai, sviediniai, aitvarai....

Bet vis dėlto -tik atkeliauki į kienmą -

Riekvienas veikia su problema!

Aha!

KRISTINA. O kad nieko baisaus niekada neišvyksta... čia tai aš
su jumis visai nesutinku!

ŽMOGUS ~~plačiau~~ išskleidžia savo rankas, atidengdamas ~~savo~~
plataus apsiausto skvernus - ir staiga jos rankos pasidaro nuos-
tabiai panašios į sparnus! KRISTINA pastebi, kad dabar jo skrybėlė
puošia balta žvilganti paukščio plunksna.

ŽMOGUS. Aš paukščių globėjas, - aš paukščių karalius,
Aš siūlau drauge iškeliauti į kelią...

KRISTINA. Į kokį... kelią?

PAUKŠČIŲ KARALIUS. Palinksta žvaigždė prie vaikystės sapnų.
Išdygsta žolė po dagilio snapu.
O ten - tolumoj, mėlynai ir baltai
Nebūtuose bokštuose skamba varpai.
Ir jei užpuolikai plėšikai ~~pikti~~
Pragydusį paukštį pražudė nakty,
Tai, žeme geroji, užburk būtinai,
Kad paukščiui išdygtų ir vėlei sparnai...

(Akylesnis žiūrovas čia turėtų pastebėti, jog PAUKŠČIŲ
KARALIUS ~~dainuoja beveik~~ ^{taip} tą pačią dainą, kurią pirmoje novelėje
~~VAIKAMS~~ ^{vaikams} dainavo MOKYTOJAS, prieš įvesdamas ~~VAIKUS~~ ^{jūs} į pasaką.)
~~PAUKŠČIŲ KARALIUS tą dainą tęsia antroje novelėje~~

KRISTINA. Kas jūs ~~xxx~~ esate - paukštis, ar žmogus?

PAUKŠČIŲ KARALIUS. Tavo klausimas, vaike, painus.

~~Kažkada aš turėjau sparnus
bet šie bėgusie
Aš žmogus, bet turu dar sparnus.
Juk suorbūsiu - turėti sparnus.~~
Ką galėčiau tau pasakyti-

Vasaros naktimis-

Pasakų debesimis

Vaikų mintimis ~~-----~~

Moku - skraidyti!

Ar norėtum atrasti savo dagilį?

Ko gi tu tyli?

Eime!

KRISTINA. Aš bijau. Temsta. Mes galim paklysti. Jau visiškai tams

KARALIUS. Nebijok, su manim tu turėsi skristi!

KRISTINA. Bet aš neturiu sparnų!

KARALIUS. Ak, - taip nesunku pakilti -

Vasaros naktimis,

Pasakų ~~debesimis~~ ^{debesimis},

Vaikų mintimis, -

Taip nesunku pakilti!...

Neramiai sušlama karūnuotos parko medžių viršūnės. Pakyla lengvas vėjas, pašiausdamas žolę, ~~ir~~ jina ~~visai~~ pasistiebia ~~ir~~ tampa aukšta aukšta... PAUKŠČIŲ KARALIUS paima KRISTINĄ už ramos ir... jie abu pakyla į orą, tarsi nešami lengvo debesies. Žemai palieka parko medžiai, aikštelė, ~~ir~~ KRISTINA ir PAUKŠČIŲ KARALIUS skrenda. ~~Gal~~ gali pagalvoti, jog jie ~~skrenda~~ ^{skrenda} (iš tiesų) - pasakų debesis, žvaigždėtomis vaikų mintimis.

DINGusių paukščių karalystė. Stebukli^hgų medžių šakose tūp^h nesuskaičiuojama daugybė žemės paukščių. Jie sustingę, tarsi ~~ta~~ būtų ne paukščiai, o iškamšos. ~~to oro~~ ^{ko oro} - tai ir yra tik paukščių iškamšos.

PAUKŠČIŲ KARALIUS veda KRISTINĄ per šią nepaprastą karalystę

PAUKŠČIŲ KARALIUS. Pelėdos, apuokai, varnėnai, balandžiai, dagiliai,

Maži gegužiukai, kikiliai, žalvarniai ir zylės

Šitoj karalystėje miega letargo miegu.

~~xixxneskraudoxjixnėžiukx~~

Jie daugiau neskraidys, negiedos, ~~nesisups ant~~

Nesisups ant šakų.

Bet, jei čia atkeliautų žmogus,

kuris savo paukštį pažintų -
'is gyvybę jam sugrąžintų!

(Kristinai) Neapsirik! Čia daug strždu, varnėmu,
Dagilių daug...

KRISTINA. Bet BENEDIKTAS ~~š~~-vienas!

O jeigu aš nerasiu jo čionai?

KARALIUS. Tada jis bus ~~negyvas~~ ^{prošūves} amžinai.

Ir tu ilagi igai namo keliausi,

Prie aukšto žemės uosiu prisig~~k~~lausi,

Ir kelio klausi,

Ir giesmės ieškosi,

Kurią jau vieną sykį pažinai...

KRISTINA. Sakyk, iš kur tu visa tai žinai?

KARALIUS. Kiekvienas žmogus turi savo paukštį -

Ne kiekvienas jį ~~gali~~ ^{gali} išsaugoti,

Bet, kai svečias nelauktas

Patenka į mano karalystę -

Ir atranda savo giesmininką -

Aš būnu laimingas!

KRISTINA. Aš būtinai atrasiu savo Benediktą!

Praudamasi pro tankių šakų brūzgynus, KRISTINA eina ieškot savo paukščio. Kelyje ją gąsdina apuokai ir šikšnosparniai, keisti garsai ir netikėtų augalų siluetai. Visi paukščiai žiūri į ją savo negyvomis stiklinėmis akimis, tačiau jų tarpe nėra Benedikt. KRISTINA bando ~~pasak~~ ^{pasak} bŏnti vieną paukštį, kitą - tyla. Dabar jau ja visi paukščiai atrodo vienodi. KRISTINAI pasirodo, kad ji mato tarp medžių stovintį ARŪNĄ, kuris jai sako:

Tai ką - negalima nė pajuokauti?

Aš pasakiau,

Aš nenorėjau... jo... nušauti...

KRISTINA artėja prie ARŪNO, tačiau priartėjusi pamato, kad tai buvo tik susiraizgiusių krūmų siluetas. KRISTINA keliauja toliau. Iš tolo ji ~~aiškiai mato~~ ^{regi} atskubančius ARŪNO TĖVUS

Jie karštai gestikuliuoja rankomis, kalbėdamiesi su nematomu pašnekovu.

ARŪNO TĖVAI. Aišku,-

Nemalonumas klaikus,

Sukrėtęs vaikus,

Aišku,-mūsų sūnus padauža,

Chuliganas mūsų sūnus,

Bet pagalvokim,

Pagalčiau,-tai tik paukštis,

O ne žmogus!

Gerbiamas mokytojau,

Ko gi jie nori -

Argi verta iš to, gerbiamas mokytojau,

Daryti istoriją?

KRISTINA. Ką jūs kalbate!

KRISTINA puola prie ARŪNO TĖVŲ,- tačiau jų jau nė kvapo,- tai tik medžių šešėliai kuždasi vėjyje. KRISTINA pravirksta. Dabar į ją prakalba visi paukščiai, ^{miegantys tame} ~~besiliepiantys~~ paslaptینگame miške. Dainuoti, kai žinia, jie negali, ^{bet} todėl jie choru įvairiais paukštiškais balsais ~~jai sakę~~ ^{le} šnabžda:

Mes esam pelėdos, apuokai, žalvarniai, dagiliai.

Maži gegužiukai, kikiliai, balandžiai ir žylės.

Iškritę iš lizdo arba nukankinti vaikų,

Daugiau nesisupsim ant žydinčių sodo šakų.

Šitoj karalystėj mes amžinu miegam miegu.

Bet jei savo dingusių paukštį čionai pažinai,

Tai dingusiam paukščiui iš naujo išauga sparnai.

KRISTINA ir toliau atkakliai ieško savo dagilio

KRISTINA. Aš ieškosiu toliau. Tarp šitų, tarp kitų...

Benediktai, tai tu?

Benediktai, tai tu?

KRISTINA puola prie vieno paukščio, -paglosto, paima jį į rankas - pakalbina -ne tas. Puola prie kito -irgi nesėkmė.

Tolumoje pasirodo PAUKŠČIŲ KARALIUS. Jis sėdi po iškerojus paparčiu. Jo rankose dūdelė, panaši į fleitą. Jis groja. Jo melodiją KRISTINAI labai kažką primena... Staiga KRISTINA ima švilpauti tą pačią melodiją, kurią švilpavo BENEDIKTUI, kai jis buvo sužeist ir tupėjo narvelyje.

Iš toli ^{atliepi} ~~pasigirsta~~ tas pats švilpavimas. Ne, dabar jau ji neapsiriko. Tai jos dagilis, jos BENEDIKTAS nuo skarotos eglės šakos plasnodamas savo dar nevisai pagijusiu sparnu, nukrenta jai tiesiog ant ^{pečių} ~~peties~~. Tęsiasi ~~praxi~~ nepaprastas KRISTINOS ir BENEDIKTO muzikinis dialogas, ^{jeu} kuriam ~~dabar jau~~ pritaria visas ~~aidžiuli~~ paukščių choras.

Atgyja ir ^{bejos,} ~~su~~ sušlama karūnuotos medžių viršūnės. ^{patyle lengu} ~~vejas~~ pasiausia žolė, ir ji atrodo aukšta aukšta, o vaikų mintimis bei pasakų ^{debesimis} skrenda KRISTINA su BENEDIKTU ant peties, juos iš paskos lydi PAUKŠČIŲ KARALIUS, kuris tolydžio vis atsilieka ^{atsili} ~~ka~~ nuo ~~MERGAITĖS~~ mergaitės, žinodamas, kad dabar jau ^{ir pati} ~~ji~~ ~~pati~~ atras kelią.

Ta pati aikštelė kaip ir pradžioje, kurioje prasidėjo žaidimas. KRISTINA stovi prie suoloelio, jos rankose narvelis su gyvu paukščiu. Atbėga visi VAIKAI, nėra tik vieno ARŪNO.

VAIKAI. Žiūrėkit, Kristina vėl ^{priglobi} ~~susirado~~ kokį nors sužeistą paukštį.

VAIKAI smalsiai apžiūrinėja paukštį.

VAIKAI. Išleisk, norim pažiūrėti...

KRISTINA atidaro narvelį, paima dagilį ir patupdo sau ant peties. Vėl -tas pats muzikinis žaidimas. KRISTINA pradeda, -paukštis užbaigia bet kurią jos melodiją.

VAIKAI. Bet juk čia Benediktas! Benediktas!

KRISTINA. Žiūrėkite, -jis jau pasveiko ir gali skraidyti!

VAIKAI. Kaip? Kaip?

KRISTINA paima paukštį ir meta jį aukštyn

KRISTINA. O taip!

BENEDIKTAS iš pradžių nedrąsiai atsitupia ant artimiausio medžio šakos, snapu pasikaso savo sugijusį sparną ir... išnyksta dangaus žydrynėje.

Žiūrovų eilėse - audringi vaikų aplodismentai

Mažieji aktoriai, piratai, indėnai ir kiti veikėjai, laimiai lenkiasi publikai.

TREČIOJI NOVELĖ

Ž A I D Ž I A M M A M A I R T Ė T Ė

Šiuolaikiniškambarys. Prie rašomojo stalo sėdi KRISTINA ir rašo rašini-namų darbą.

KRISTINA. ... dar aš išivaizduoju, kad ateities mieste bus daug automatų. Žinoma, ne tik žaidimų-automatų. Dar -elektroninės mašinos. Žmonės turės daugiau laiko ir galės dažniau nuvesti savo vaikus į cirką arba zoologijos sodą.

KRISTINA persisveria pro langą. Modernaus daugiaaukščio namo kiemas. BERNIUKAS smėlio dėžėje gauda ~~pašalintus~~ iš stiklaini du žiurkėnus ir ~~kiekį~~ negali jų pagauti.

paėjęs

MERGAITĖ ~~jis labai~~ pagarbiai ~~asistuoja~~ ^{+telkime} VIENAM TOKIAM ARŪNUI (mes jau gerai žinome, kad ~~fokij~~ ^{mu} esti visais laikais) Čia pat sukiojasi ir ALIS. Mat, ARŪNAS vaikams demonstruoja savo paties sukonstruoto ~~automotokere~~ ^{kartingo} stebuklus. Šis mažutis automobiliukas gali, kai pasirodo, ne tik važiuoti. ~~Paspaudus atitinkamą pedalą, iš jo priekinio pažibinčio fontanu trykšta vanduo. Dar jis gali važiuodamas šaudyti automatine šaudykle, pritaisyta kažkur prie vairo.~~ Žodžiu, tikras technikos stebuklas. Pasidėjęs šalia galybę įvairiausių sraigčių sraigtelių, ARŪNAS, matosi, vis dar tobulina savo ~~automobilį~~ ^{mėšimą}. MERGAITĖ klusniai jam padavinėja "įrankius".

KRISTINA nenoriai grįžta nuo lango prie rašomojo stalo. Ji tęsia savo nebaigtą rašinį.

KRISTINA. ... tačiau, kaip ten bebūtų, joks automatas negalės visiškai pakeisti žmogaus. Tai būtų nuobodu. Nes žmonėms, o ypač vaikams reikės ir žaidimų ir visokiausių linksmų istorijų...

KRISTINA girdi, kaip užlango ją šaukia ALIS. Ji vėl prieina prie lango, ~~parodo, kad netrukus nusileis į kiemą.~~ *rodo karkolius*
ėnklus.

KRISTINA / užverčia savo sąsiuvinį, prieina prie spintos, ilgai rausiasi jos stalčiuose bei skyriuose, -meta iš ten lauk įvairiausias rūbus, po to, atrinkusi dalį jų -suijma į glėbį ir, sušukusi gretimų durų link -"Senele, aš jau paruošiau pamokas", - išdumia.

Kaip tais leidžiasi KRISTINA. Ji užsivilkusi mamos sijoną, ant kojų bateliai aukštais kulniukais, kurie tolyšdžio jai krenta nuo kojų. Ant galvos -puošni skrybėlaitė. Žodžiu, -tikra dama. Kadangi ~~Dama~~ ^{jei} labai sunku aukštais ^{bateliais} kulniukais ~~leis~~ /tis laiptais, ji nusiauna batus, greitai nučiuoja ²¹⁰ laiptų turėklais, ~~laikydama~~ ^{išėmė} batus rankose, -apačioje vėl juos užsiededa ir oriai ~~iškulniuoja~~ ^{išėmė} į kiemą, kur jos jau laukia būrys vaikų.

KRISTINA. Čiur! Aš pasakiau pirma -

Alis -tėtė,

Aš -mama!

Iš kitos laiptinės pasirodo ALIS. Jis vilki smarkiai jam per dideliu tėvo švarku, pasirišęs kaklaraištį, -ant nosies maskatu ja akiniai. Jis prieina prie KRISTINOS ir galantiškai paduoda jai ranką.

KIEMO CHORAS. Čia tai bent! Tokia šeima!

KRISTINA Ne kasdieną pasitaiko!

KIEMO CHORAS. Bet kokia gi čia šeima -

Vien tik tėtė ir mama?

KRISTINA. Sugalvojau! Reikia vaiko!

ALIS. O iš kur tu jį išpeši?

KRISTINA Iš ligoninės, mielas.

KIEMO CHORAS. Aišku, -gandras šiuo laiku

Niekam neneša vaikų.

KRISTINA. Reikia eit ir paprašyti -

Bus graži maža mergytė.

ALIS. Jei prašyti -tai berniuko!

Šioje vietoje kiemo nuomonė susiskaido. ~~Vieni nori mergaitės,~~
KIEMO CHORAS. Ne, mergaitės! Ne, berniuko!

ARŪNAS visą laiką triūsia prie savo motoro

ALIS. Aš sakau, prašyk sūnaus.

KRISTINA. Ne, dukrytės.

ALIS. Ne, sūnaus.

KRISTINA. Na, o jei sūnaus neduos?

ALIS. Su tavim tada skiriuos.

KIEMO CHORAS. Ne, nereikia, ne_nereikia,
Jau tebus sūnus -ir baigta.

KRISTINA. Na, gerai. Aš sutinku.

KIEMO CHORAS. Baisiai liūdna be vaiku!

KRISTINA su ALIU sėda į ARŪNO ^{automobili} ~~motorą~~, ir, viso kiemo palydimi, iškeliauja parsivežti į pėdinio

Miestas. Spindi jo senoviniai bokštai, ~~ir~~ nauji stiklo ~~be~~ betono pastatai, lengvi tarsi žaislinės peteliškės. Viskas šviečia, mirga, juda. Virš pastatų "bėga" ^{judančios} ~~sviečiančios~~ reklamos, - užvertus ~~aukštyn~~ galvą galima perskaityti paskutiniąsias žinias sužinoti, koks bus oras, ~~pažioplonėti į reklamas~~. Miesto aikštėje elektroninis laikrodys savo mirgančiomis akutėmis ^{seko,} ~~teigia~~, kad dabar yra 1996 metai, spalio ~~vidurys~~ antroji diena, dešimt valandų ~~septyniolika valandų, trys minutės, keturios sekundės...~~

Aikštėje būriuojasi minia turistų, kuriems miesto įžimybe rodo jauna GIDĖ. Ji labai skuba, todėl kartis nuo karto kalbėdama praryja žodžius.

ARŪNO automobiliukas lekia lyg pašėlęs. ^{tenkinančiai} ~~jis~~ tiesiog ~~skrie~~ skrenda, kol ^{sustoje} ~~atsitrenkęs~~ į grindinio kraštą, - ^{nuleido} ~~nulaidžia~~ padangą

ARŪNAS išlipa. Skėst rankom -tenka išsodinti ALI su KRISTINA,

~~ARŪNAS plevė padangą. Todėl po inspicuie šio didele - kol jis priipusią padangą. Aikštėje būriuojasi minia turistų, kuriems jauna GIDĖ rodo kultūrinius bei architektūrinius miesto stebuklus. ARŪNAS liūta prie savo automobilio, žėndei nodydamas ALI su KRISTINA kad šis kolibutu netis, o jis 14. leks čia petešpi uatime~~

dar syki ~~darsyk~~ pakartoja savo klausimą:

Ar ligoninė toloka?!

Staiga viena turistė ne savo balsu suspiegia:

Duokit oro!

Duokit oro!

Vaikui bloga!

Vaikui bloga!

Turistė bando rankom ~~praskirti~~ ^{išskirti} būrelį žmonių, apsupusių ALI, ~~ir~~ išsitraukusi nosinę, "vedina" jį. ALIS ataturpsta traukias ALIS.

Ne!

Man šiaip -žinoti reikia...

GIDĖ.

A-a! Tada, mielas vaike,

Nežinau. Bijau suklysti.

Čia tiktai sveiki turistai.

Dabar ALIS su KRISTINA stovi gatvėje, dairydami keliu, kai staiga priešais pat jų nosi ^{styro} ~~atsiranda~~ balta paauksuota lentelė LIGONINĖ. Toliau prierasas: "Vaikai išduodami nuo 13 - 18 valando ~~VAIKAI įeina pro duris.~~ ALIS su KRISTINA ~~dingia įeno vidun~~

Ligoninė. Net ir muzika čia skamba plakančios širdies ritmu. Tačiau pati ligoninė panaši į ligoninę tik tiek, ^{kiek} ~~kad~~ joje viskas labai balta. Koridoriuose išstatyti akvariumai su žuvytėmis, ant palangių neregėti ^{stūsi} ~~grožio~~ augalai. O ir pačios seslės panašios į medicinos seseris tik tuo, kad jos vilki baltus kaip sniegas chalatų. Ant jų galvų ^{pleikstosi} tokios didelės baltos skepetos, ^{penozių} ~~kad atreko tai burleivius, o ne~~ ^{medicinos seselių pevo: epidencelij.} ~~ne skepetos o burleibiai, patupdyti ant jų galvų.~~ Seselės ne vaikš o šoka, nešdamos ant rankų naujagimius. Viskas panašu į ~~balta~~ pasą. Šką konverejerį, kur, paspaudus atatinkamą mygtuką, -išduodami vaikai ~~šatai~~ Matome ir laimingų tėvelių eilutę, išsirikiavusią prie stiklinio durų. Durys ^{pačios, prasiskiria!} ~~atsidaro~~, ir baltąjį feją, ~~kuris~~ su raudonu kryželiu ant baltos skepetos, maloniai nusišypso vaikams.

~~ALIS su KRISTINA.~~

~~Ligonine, ligonine,~~

Miesto gatvėmis lekia ARŪNO automobiliukas, kuriame sėdi ALIS, KRISTINA ir jų VAIKAS. Lenkdamas vieną pirštą po kito, - VAIKAS aiškina savo tėveliams:

Noriu į cirką -
Ir karamelių.
Noriu skrajojančio lėktuvėlio.
Gyvo šuniuko,
Arklį kuoduoto,
Paskui dar ledų -
Ir zoologijos sodo!

ALIS.

Gal ne iš karto,

ARŪNAS.

~~Gal ne iš karto?!~~

Neprakt
Ne reikia vaikų, jeigu bijote vargo!
Ne visko 15 kerbų,
Ne visko 15 kerbų

Automobilis įvažiuoja į kiemą. Vaizdas toks, tarytum visas kiemas dabar jau žaidžia "suaugusius". BERNIUKAS, vaizduojantis rimtą profesorių, skaito laikraštį. Tarpduryje šnekučiuoja dvi MERGAITĖ - ORIOS DAMOS. MERGAITĖ - SENUTĖ, įsitaisiusi ant Att! seno, matyt iš netoliese esančios mokyklos rūsio išmesto suolo, mezga ilgą kojine. BERNIUKAS - KIEMSARGIS lyg patrakęs laksto ir mašinėlė kerpa ~~š~~vero žolę.

KIEMO CHORAS. Jau atvyko? Gyvas? Sveikas?

MAŽYLIS. Oi, aš irgi noriu vaiko!

KIEMO CHORAS. Kaip vaidinsit sūnų, mama?

KRISTINA. Bus jis Danas!

ALIS. Danas!

KIEMO CHORAS. Danas!

Kiemas entuziastingai palydi šeimyną į namus. Laiptinėse a sidaro durys ir viena kaimynė kitai skuba pranešti tą nepaprastą naujieną. Tik ARŪNAS grįžta į savo seną vietą kieme ir, atrodo, kad dalimis išardo savo blerbiantį automobilį, skęsdamas sraigčių sraigtelių jūroje,

Kristinos kambarys. KRISTINA šukuoja priešais veidrodį. ALIS skaito laikraštį, atsisėdęs priešais televizorių. DANAS guli ant sofos apkamšytas pagalvėmis, ~~ir antklodėmis~~. Šalia jo pridėta daug spalvotų knygelių, žaislų.

DANAS. Noriu į cirką!

ALIS. Sūneli, kadangi mes su mama tave išigijome jau paaugintą, - tai netrukus ~~mes tave jau leisime į pirmąją klasę.~~ ^{tu turėsi eiti į mokyklą, o ne į cirką. Jį pirmąją klasę.}

KRISTINA. Ir ~~tau~~ būtų ne pro šalį kas vakarą prieš ~~mūsų pamokyt~~ ^{pasimokyt} raidžių. Dabar jau visi vaikai ateina į mokyklą puikiai

ALIS. ~~Neperpelsojau.~~ ^{pažindami raides.} Mes gi galėjome paminti vaiką, kuris jau moka skaityti.

DANAS. Noriu į cirką.

KRISTINA. Tau laikas miegoti. O kai mes ~~tu~~ ^{tu} tėčiu grįšime...

DANAS. Noriu į cirką.

KRISTINA. Tu tik pasižiūrėk! Štai, aš tau paskaitysiu...

KRISTINA atsisėda ant sofos krašto, paima spalvotą knygėlę ir skaito: "Raidžių paradas. →

DANAS. ~~Noriu į cirką.~~

KRISTINA. Nukritau ryte nuo krosnies, ir pavirtau šauktuku.

DANAS. Nukritau ryte nuo krosnies, ir pavirtau šaukštuku.

DAALIS. Ne šaukštuku, o šauktuku!

DANAS. ~~Noriu~~ Noriu į cirką!

KRISTINA (išvesta iš kantrybės ir laikinai "iškritusi" iš mamos rolės) Na, žinai, ką! Šitaip aš nežaidžiu! Ali! Kodėl tu jam nieko nesakai! Norėk ko nors kito.

DANAS. Tada noriu ~~niešutu~~ ^{gavo šuniuko} ~~niešutu~~, o paskui į cirką!

ALIS. Mes tau pasakėm, - ~~dabar miegok,~~ ^{debet neturim leito g} rytoj mes tave nuvesim į cirką.

DANAS. Taip visada sako tėvai, ~~kad net~~ kai nori, kad nuo jų greiči atsikabintum!

ALIS. Na, gana. ~~žaidžiam toliau.~~ ^{overiginėtikas} Taigi - tu jau didelis. Tu dabar ~~tu~~ miegosi, kol mes grįšime.

DANAS. O kur jūs einat?

KRISTINA. Mes einam į kin...

ALIS. Tuoju grįšim. Mes einam į susirinkimą!

DANAS. Aš vienas neno-o-oriu! Aš nesutinku!

ALIS. Į su-si-rin-ki-mą -neleidžia vaikų!

DANAS bliuana kiek turi jėšgu

KRISTINA priekaištingai žiūri į ALI

~~KRISTINA~~

ALIS. Vaiką reikia prižiūrėti!

KRISTINA. Tai / žiūrėk. Esi jo tėtė.

ALIS. Betgi tu esi mama!

Mes šeima, ar ne šeima?

Dabar abu "TĖVAI!" ne juokais ~~susipeša~~ susipyksto

~~KRISTINA~~.

ALIS. Jeigu tau nepatinka, -aš tave palieku!

ALIS apsisuka ir ruošiasi eiti pro duris

KRISTINA, kaip tikra maža moteris, iširemia rankom į šonus i jam įkandin sušunka:

Tu manęs nepaliksi!

Aš dabar su vaiku!

DANAS išplėstom akim išsigandęs stebi "šeimyninę" sceną, pamiršęs, kad nori į cirką

DANAS lieka vienas kambaryje. Prietema. Jis giliau įsikni į savo pagalvius, nejaukiai džiūrydamasis aplinkui.

DANAS. Jei mane pagaus plėšikas...

DANAS ima kūkčioti. STAIGA lyg iš po žemių išdygsta tikras ~~tikras, baisus~~ **PLĖŠIKAS**. Jo veidas neįtikėtinau panašus į ARŪNO veidą, bet nepanašu, kad ARŪNAS verktų, o **PLĖŠIKAS** stovi priešais ~~DANA~~ apsipylęs graudžiomis ašaromis.

DANAS. Tu -plėšikas?

PLĖŠIKAS. Aš -plėšikas.

DANAS. Sveikas!

PLĖŠIKAS. Labas!

PLĒŠIKAS paduoda DANUI ranką, smarkiai pakratydamas ją
Pijus Pīkas! Pijus Pīkas!

DANAS. O ko tu verki?

PIJUS PIKAS. Aš vaikus naktim vagiu.
O paskui verkiu, verkiu...

DANAS. Tai kodėl?

PIJUS PIKAS. Tėvų man gaila...
Jeigu vaikas koks pabaisa,
Tai tada savęs gailiu.
Na, ir vėl tada -verkiu!

DANAS. Oi, nebliauk! Pavok mane!

DANAS iššoka iš lovos, ^{patikliai} apsikabina PIJŲ PIKĄ ir abu šoka
laukinį džiaugsmo šoki, paversdamė kambarį tiktai buvusio gy-
venamo ploto užuomina.

DANAS. Taip pabodo čia sėdėti!
Nei mamos nėta, nei tėtės...

PIKJUS PIKAS. Ką aš -kvailas ar nesveikas -
Vogti tokį bjaurų vaiką!
Ir už ką -tokia bausmė!
Pagalvosiu, é-hé-hé!
Savo nervus aš taupau...

DANAS. Vok mane! Aš įsakau!

PIJUS PIKAS. Negaliu rimtai suvokti -
Tu... prašai... tave... pavokti?
Ne, tokių dar nemačiau.

DANAS. Susitarkime verčiau...
Aš ir tu - ir mes sykiu...

PIJUS PIKAS. Permaščiau. Gerai. Vagiu.

*penetės, kad jis visai
nebeisus,*

KRISTINĄ ir ALĮ matome vaikų atrakcione, šalia žaidimų
automatų. ALIS pasirinkęs "sportinį" automata, - kuriame žaisli-
niai žaidėjai žaidžia futbolą. KRISTINA stovi prie kito

automato. Laikydama rankose žaislinį vairą, KRISTINA "va-
žiuoja" mašinėle pro aukštus kalnus ir slėnius, baidyma ^{kenčiama} ~~kiškius~~
ir kitus ^{egzotiškus gyvūnus} ~~džiunglių gyventojus~~. Atsidaro langeliai, iš ten iššoka
žmogiukai, -viskas juda, mirga, skamba. VAIKAI vienas per kitą
dalijasi savo išpūdžiais, juokiasi, žaidžia.

Senas garažas - arba PIJAUS PIKO laikinoji būstinė. Draig
jūroje sėdi PIJUS PIKAS šalia savo išardyto automobilio ir
šitapirmąjį kartą taiso jį. Šalia išpūtęs akis ant žemės sėdi
DANAS.

PIJUS PIKAS. ~~S~~itaisysim motoriuką,
Iškeliausim į keliuką,
Toks motoras -tau nesliekas.
Šimtas šešios arklio jėgos!

DANAS. Šimtas šešios arklio jėgos...

PIJUS PIKAS. Pats, brolyti, pamatysi,
Sėsi pirmas -išbandysi.
Tik perkūniškai man reiktų
Vieno... tokio mažo... sraigto!

DANAS. O tada, o kas tada?

PIJUS PIKAS. Triokšt-brinkt-pykš!
Ir... tra-ta-ta!

PIJUS PIKAS demonstruoja DABNUI savo būsimo naujo modeli
galimybes. Jie abu atsisėda į ^{kontinpas} ~~motokaro prietaisus~~. PIJUS paspau-
džia kažkokį mygtuką -ima suktis ratai -jie sukasi pašėlusiu
greičiu, bet kol kas vietoje. Paspaudžia kitą mygtuką -pasišgirst
vinguriuojantis melodiją signalas. Paspaudžia trečią mygtuką -
iššoka automatinė šaudyklė, ~~ir xpxixixižau tačiau nešauna~~. Paskui
PIJUS paspaudžia dar vieną pedalą -iš ~~po~~ atviro motoro vidaus
išstrykšta fontanas vandens, sumaišyto su tepalu. Čiurkšlė darosi
vis stipresnė -PIJUS niekaip negali jos sustabdyti. Glitūs skys-
tis stiprą srove pila tiesiog jiems į veidus, palikdamas abu

šlapius ir išterliotus nuo galvos iki kojų.

Žaidimų -automatų salė. Dabar ~~mes~~ ^{reikiame} čia ~~metome~~ atkeliavusius
 DANĄ ir PIJŪ PIKĄ. DANAS žaidžia "taikų" žaidimą, - o PIJUS PI-
 KAS, žinoma, pasirinko automata, kuriame indėnai kaunasi su baltao-
 džiais. Trata automatai, šviupia kulkos po stikliniu automato
 gaubtu, tirta ir pats PIJUS PIKAS, ~~tarsi ir pats būtų pačiame~~ ^{įsiveiduo, onis esęs}
^{pačiame} kovos įkarštyje. Jam ~~pa be galp~~ patinka, kai pasigirsta šūvis, ir
 kuris nors iš žaislinių žmoniukų krenta ~~pukautas~~ kovos lauke...
 DANAS prieina prie ~~jo, stebi~~ ^{PIJUS} su nepasitikėjimu ^{stebi} jo azartą.
 PIJUS PIKASx rodo DANUI kažkokį sraigta po žaidimo automato
 gaubtu.

PIJUS PIKAS. Kaip man reikia šito sraigto! Supranti, - tada
 sukonstruojam tokį modeliuką!.. Tokį motoriuką!...
 Pats išbandysi... Visi sprogs iš pavydo! ^{Mes būsim}
^{ima pomsien' pasaulio išredėje!} (visi lektuosie! apie mus roši
 PIJUS PIKAS apsidairo, kadangi netoliese nieko nėra, pa-
 silenkia, apžiūrinėja automata iš apačios, iš šono, - išsitraukia
 iš kišenės kažkokį atsuktuvą ir... pradeda automata ardyti.
 Iš automato ima skliti įvairiausi garsai, pagaliau suskamba
 ilgas pratisas skambutis, kuris nesiliauja skambėjęs... Išsi-
 gandęs DANAS sušunka:

- Ką darai!

Į skambučio signalą jau lekia salės budinti, atsiranda
 ir daugiau žmonių. PIJUS PIKAS stveria DANĄ už rankos - jie
 dumia lauk. ~~iš salės.~~ Staiga DANAS ~~pa~~ kitame salės gale pamato
 ramiausiai sau žaidžiančius ~~šarv~~ "TEVUS". Nepaisant pavojaus
 aliarmo, kurį jau sukėlė ~~salės~~ budinti, DANAS negali nuslėpti sav-
~~pasipiktinimo, ir pirmo impulso pągautas, nori šokti prie jų,~~
~~tačiau surinko.~~ Sito es žieus nedovanoti!

DANAS. ~~Pa~~ Viską pasakysiu! Tai va, į kokį susirinkimą jie
 išėjo!... Viską pas...

PIJUS PIKAS užčiaupia ~~pa~~ ^{jam} ranka burną ir ~~skubiai išsto~~ ^{išveika}
 pro duris. Salės budinti, ^{istekuri aukty} teisingumo
 reikiencios rankos ^{reiki} ~~reiki~~ "Chalipanei! Chalipanei!" - tačiau jė

ir pėsotai' jau atėisę...

DANAS. ~~Aš jiems šito tai jau nedovanosiu!~~

DANAS ir PIJUS PIKAS stovi prie parduotuvės vitrinos, kurioje manekenai demonstruoja karnavalinius kostiumus bei kaukes. Aišku, kad jiems kažkas šauna į galvą, ir jie įsmunka žaislų parduotuvės vidun.

Miesto gatvėmis, laižydami ledus, keliauja ALIS su KRISTINA. Slapstydamiesi už praeivių nugarų, - juos seka DANAS ir PIJUS PIKAS. DANAS dabar yra užsimskabęs ^{biela'} plėšiko -kaubojaus kostiumu, ant smakro tavaruoja kaukė, kurią galima bet kuriuo metu užsimaukšlinti ant akių, - rankos apmautos juodom didžiulėm pirštinėm, kuriose jis laiko juokingai mažą ^{žaidinį} ~~kaikišką~~ pistoletą.

ALIS IR KRISTINA pakyla ^{placius} modernaus pastato ~~placiais~~ laiptais Paštas. Telefonų automatų skyrius. Laukiamoji salė. ALIS eina prie langelio keist monetų. KRISTINA atsisėda į ^{minkšto} ~~puošnų~~ patogų kėslą, pagaliau nusiauna savo aukštus batelius, ~~ir giliai atsidūsta,~~ ^{ir giliai atsidūsta.} ~~pasidūsta,~~ ^{pasidūsta} mos ont kelis, - ir giliai atsidūsta.

Už paslaptinių pertvarų dūzgia visas choras telefonisčių. Šalia jų ^{žeri} kompiuteriai, jos mikliai perjunginėja įvairiaspalvius laidus, ~~didžiulės spalvotos ausinės dengia jų ausis,~~ jos paslaptingos ir gražios, ^{nes} ~~patyrę~~ visas pasaulis dabar sutelpa į jų spalvotas ausines.

TELEFONISČIŲ CHORAS.

Jei toli iškeliausi,
Ir taip greitai negriši,
Palaikyk su namais
Telefoninį ryšį....

VYRIAUSIA TELEFONISTĖ.

Kas užsakėte Maskva? ^{Vilnia?}
Budapešta?
Paryžių?

TELEFONISČIŲ CHORAS.

Mes jums galim pasiūlyt
Netgi video ~~suosta~~ pokalbį
Mūsų paštas įveikia
Net ir tolimą nuotolį!

Ryšiai nulemia daug ką!

Nepraraskite ryšių!

VYR. TELEFONISTĖ.

Kas užsakėte ~~Maskvą?~~ *Vilnių?*

Budapeštą?

Paryžių?

~~ALIS vaikštinėja po selę, dairydamasis aplinkui.~~

~~V~~ideo telefoninio ryšio ~~kabineta~~ kabina. Kabinoje stovi basa susijaudinusi KRISTINA. Dideliame ekrane sumirga visos vaivorykštės spalvos, pagaliau vaizdas ryškėja, ryškėja ir ekrane - Eifelio bokšto fone - matome besišypsančius KRISTINOS tėvus!

KRISTINA.

Mama, mama! Tėveli!...

Na, kada gi jūs grįšit?!

MAMA.

Mums jau irgi, Kristutė, nusibodo Paryžius!

TĖVELIS.

Prieš Naujuosius metus, prieš Naujuosiu metus,

Baigsim darbus - ir grįšim tuoj pat į namus!

MAMA.

Ar senelė sveika?

TĖVELIS.

Kas mokykloje naujo?

MAMA.

Būk protinga, dukrele, - juk tu jau suaugus!

Ką parvežt dovanų?

KRISTINA.

Nieko, nieko nereikia,

~~T~~ik greičiau parvažiuokit!...

MAMA (susijaudinusi)

Ak, - tu mylimas vaike!

KRISTINA.

~~bet, jau jau jeigu etvėsit...~~
~~bet, jau jau jeigu parvešint.~~

ALIS ikiša galvą į kabina, kažką ~~paž~~ sufleruoja ir vėl ~~greite~~ išnyksta, norėdamas būti "taktišku"

KRISTINA.

Beždžionytę, kur šoka...

TĖVELIS.

Beždžionytę mes parvežem tau iš Maroko!

Čia, Paryžiuje, - šitokio žaislo nėra!...

Pamažu atsiveria kabinos durys - įlenda juoda pirštinėta ranka su žaisliniu pistoletu, o ~~po~~ po to pasirodo ir dvi kaukėtos plėšikų figūros.

PLĖŠIKAI. Rankas aukštyn!

Tram-ta-ra-ra!

KRISTINA išsigandusi surinka, -ekrane ima mirgėti visos vairykštės spalvos, ~~pryšys~~ nutrūksta, palikdamas tik pilką ekraną, bevi tiškai šviečiantį tuščioje kabinoje.

KRISTINA lėkdama susiduria kaktomis su ALIU, kuris čia pat už kolonos žiopso į naujus automatikos stebuklus. ~~kur~~ Patys ant svar tyklių keliauja siuntiniai, ~~ir~~ patys save "išsiunčia" atvirukai... ALIS sugriebia KRISTINĄ, -o netrukus pamato ir kaukėtus plėšikus. Dabar vaikai juos atpažįsta ir... ~~pryšys~~ vejasi, norėdami kaip reiki ant su jais atsiskaityti už tokias išdaigas. Kaukėtieji bėga. "TĖVAI" ir "PLĖŠIKAI", stumdydami niekuo dėtus pašto klientus, eina gaudynių, kol apleidžia pašto pastatą, ~~už nugarų tikslai girdisi si~~ ^{kurie dar stamba} susirūpinusių telefonisčių choras:

Sutaupykite laiko,

Nepraras ^{kite} ~~amį~~ ryšių -

Kas užsakėte Maskvą?..

Budapeštą?..

Paryžių?....

Miesto gatvėmis ALIS su KRISTINA vejasi padaužas. Jau, atrodo tuoju pavys, tačiau... Minia žmonių juos perskiria, ir "TĖVAI" ~~VAIKAI~~ praranda plėšikų pėdsakus. KRISTINA atsisėda ant fontano krašto ir sumerkia į jį savo pavargusias kojas.

KRISTINA. Supranti, Ali, - sakė Paryžiuje nėra nė vienos šokančios beždžionės!

Tuo tarpu PIJUS PIKAS su DANU patenka į minią turistų, kurie lydimi tos pačios jaunos GIDĖS, ^{kelioje} ~~apžiūrėnėja~~ ^{po} miestą.

PIJUS PIKAS. Kaip tau patinka, Danai, - jie vos nenumirė iš siaubo!

DANAS. Aha.

PIJUS PIKAS. O jeigu man pasisektų gauti tą vieną sraigtelį... tą vieną detalytę.... ~~ji uia i/ (u-u-u!~~ (Verkie 15 susijau dinimo)

GIDĖ. Pažiūrėkit į kairę,
Pažiūrėkit į dešnę.
Žydro stiklo fontainas
Turi praktinę prasmę.

← Jei nuo centro važiuosit,

O paskui dar paeisit -

Naujo fabriko rūmai -

← "Elektroninis žaislas",

PIJUS PIKAS ~~suklūsta ties paskutinią~~ ^{isiteupio, klavydines paskutiniuosius} GIDĖS žodžius

~~Miesto pakraštys.~~ ^{Paimietis.} Fabrikas "Elektroninis žaislas". Ties

fabriko vartais ~~sukasi~~ ^{smukti pro} sukasi DANAS ir PIJUS PIKAS. ~~Tyliai~~ ^{Apsidairę,} jie bando ~~esti per~~ vartus. DANAS užlenda PIJUI už nugaros, - todėl

nori nenori PIJUS eina pro vartus pirmas. Vos tik tai jis žengia žingsnį į priekį, - išlenda dvi didžiulės automatinės rankos, ^{prieš} ~~ir~~ jį suspaudžia, neleisdamos ~~įstrūkti~~ ^{me} kirsti.

PIJUS. Tai pasiutimas!

DANAS. Tai prakeikimas!

Netrukus iš vartų išlenda ROBOTAS

ROBOTAS. Prašom-parodyti-savo-leidimą!

PIJUS. Aš neturiu... Pampiršau aš leidimą...

Prašom įleisti!...

DANAS. Čia, teta mūsų... dirba!

PIJUS ~~pritarinama~~ ^{potenkintos} linkteli, ^{pritardeus} tokiai gerai DANO išmonei, tačiau automatinės rankos PIJAUS nepaleidžia

ROBOTAS. Tavo-teta-šičia-dirbti-negali.

Viską -čia -robotai-tvarko-vaikeli.

PIJUS. ~~atleiskit, paleiskit, atsiprašau...~~ ^{Aš neturiu! paleiskit! tiek pelni es pasyt}

ROBOTAS. Du-trys-vienas-šeši, du-trys-vienas-šeši...

Panašu, kad robotas sugedo, ir dabar ^{netir norėdemos} ~~niekaip~~ negali išskirti savo metalinių rankų, taip tVirtai laikančių PIJŲ. Galiausiai ^{supirgėd} ~~singū~~ kažkokia metalinė jo dalis, ir rankos, pagaliau, išsiskiria, išvaduo-
damos PIJŲ PIKĄ.

DANAS ir PIJUS PIKAS stebi, kaip už kampo sustoja didelis ^{dengtas} ~~deng~~ sunkvežimis su užrašu "Žaliava". Iššokęs vairuotojas ^{mimulė} ~~šnekučiuojasi~~ su ^{dinsto} ~~kitu~~ vairuotoju, nepastebėdami padaužu. PIJUS PIKAS duoda ženklą ~~PA~~ DANUI - ir jie ^{isino plėmė} ~~jau sėdi~~ sunkvežimio kėbule, ^{ir} ~~pasislėpę~~ ^{didžiule} medinėje dėžėje. Vairuotojas ^{supužė} ~~baigia~~ pokalbį ir mašina ~~sunkvežimis~~ iš lėto įvažiuoja pro fabriko vartus.

Naujausių automatinių žaislų fabrikas "Elektroninis žaislas". Visą fabriką aptarnauja robotai. Robotai štampuoja detales, robotai gamina žaislus, ^{komplektuoja} ~~tvarko~~ mašinas, pakuoja produkciją. ~~It tt.~~ X PIJUS ir DANAS keliauja iš vieno cecho į kitą, kur, skambant muzikai, vyksta ^{soko} ~~vie~~ žaislų gaminimo procesas. Ir ko tiktai čia nėra! Ant konvejerių ~~čia kalbančios~~ ~~vaikštančios~~ lėlės, ^{patys prof} ~~vairaus~~ dydžio žaisliniai muzikos instrumentai, ^{mirkčioje elektroniniai} ~~pokantys patys groti~~, laikrodėliai, ~~jaunojo technika~~ ir ^{dar pusių be} ~~rankiai ir dar~~ begalės viso to, ką ^{galime} ~~buti~~ atrasti tokio profilio ^{ir savo veiduoje} ~~imoneje~~ PIJUS su DANU vaikšto tol, kol atranda automatinių mašinelių, ~~dviračių ir kt. važiuojančių daiktų~~ cechą.

Pagaliau PIJUS ^{pauneto būtent ta} ~~atranda~~ jį dominanti sraigta detalę, kuri ~~padarys~~ ~~garsiu~~ išradėju, ~~ir jis taikosi ją pačiupti~~ nuo lekiančio konvejerio. DANAS baimingai dairosi, ~~slopiasi už PIJUS nugaros.~~ RIXUX RIXUX PIJUS pagaliau pačiuumpa jį ^{detalę, penosio} ~~dominančią metalinę de~~ ~~talę~~ ^{nedidelę} sidebrinę kulką.

PIJUS. Na, dabar tai pamatysi! Pats, brolyti, išbandysi!
Su pakrautom ^{produkcija} ~~žaislų dėžėmis~~ iš fabriko kiemo išvažiuoja ^{Didelė medinė dėžė slemien! "Kupolus"} ~~sunkvežimis. Dėgstante jo kėbule, vienoje iš didelių medinių ~~lokių~~ ~~kečių slopiasi~~ PIJUS ir DANAS. Sunkvežimis su užrašu ^{Elektroninis} ~~Žaislinis~~ išvažiuoja ^{iš fabriko kiemo, o} ~~ROBOTAS~~ ^{ta} ~~atidaro~~ ^{už} ~~už vartus, atidaro~~ ^{vairuotojui} ~~perorbe~~.~~

darlas"

Kiemas. Kiemas sunerimęs, - dingo DANAS. ALIS ir KRISTINA sėdi labai nusiminię. Atsidaro daugiaaukščio namo langai, iš ^{p20} ~~iš~~ galvą kaimynai. Kurios išlenke ~~keimynų~~ galvos.

KIEMO CHORAS. - Tokiu laiku ~~va?~~ ?

- Tokiu laiku ~~va!~~ !

- Nėra ~~at~~ namie?!

- Dviejų ~~vaikų?~~ ?

~~Vaikų?~~

- Tai kur mums eiti ~~kur~~ ^{kur} ~~iesškoti?!~~ ^{iesškoti?}

ALIS priekaištingai ^{žvelgė} ~~linguoja~~ galvą KRISTINOS pusėn

Anksčiau reikėjo pagalvoti!

Garažas, kuriame ^{pepeliai,} baigiamas ~~pagaliau~~ konstruoti PIJAUS PIKO kartingas. Atrodo, mašina pagaliau jau pakankamai patobulinta, nes ^{ic} ~~š~~ savininkas švytėte švyti iš pasitenkinimo.

PIJUS. Modeliukas ~~super-~~super-liuks!

DANAS. Ar avarijos -nebus?

PIKJUS. ^{Detalyk' tau me sliekas...} ~~Šitoks velenas! Ne sliekas...~~

Šimtas ^{šešios} šešios arklio jėgos!

PIJUS patikrina visus automobilio įrengimus -viskas kaip turi būti. Autobobilio ratai sukasi, vanduo, reikalui esant, švirksčia fontanu į priekį, iš ^o ~~šaka~~ automatinė šaudyklė ^{šauda tiesiai į taikinį} ~~šauda į taikinį~~.

DANAS. ~~Pijau!~~ Pijau! Mane, vis tik, sąžinė graužia... Tą sraigta ...

Juk iš ~~ti~~ tiesų tai mes jį pavogėm...

PIJUS. Kaip pavogėm? Tiesiog pasiėmėm. Jis ~~ni~~ niekieno.

DANAS. Kaip -niekieno?

PIJUS. Fabriko, -vadinasi, niekieno.

DANAS. Bet juk ir ne mūsų! ~~Ne mūsų, suprantis?~~

PIJUS. Ai-ai-ai! Tik pamanyk! Sąžinė atsirado. Pavėluota. O kam tada ^{viečiau man iš paskos?} ~~su manim ejai? ko vilkaisi iš paskos?~~ Kas tave prašė?

Kai tave patį ^{reikėjo} ~~prašė~~ pavogti, tada gerai, taip? O kai sraigta -tai blogai, taip?

DANAS. Aš gi tau pasakiau. Sraigtas -fabriko! O aš ^{esu - mano.} ~~mano paties~~

~~PIJUS PIKAS nejuokais supyksta~~

PIJUS PIKAS. Na, gerai, ~~še gerai~~. Tebūnie, kaip tu nori. Blogai padariau. Grauzia sąžinė. Daugiau taip nedarysiu. O tu ~~jau nepyk, nepyk, ir~~ perdaug nesigirk niekam... Už tai aš tau suteikiu teisę pirmajam išbandyti mano modelį!

Pakriaušė. PIJUS PIKAS ruošiasi ant DANO kailio išbandyti savą automobilį. Jis dar sykį patikrina visus įrengimus, - išodina tenai DANA, padrąsinančiai paplekšnoja per petį - ir... automobilis ~~pat~~ nuskrenda stačia pakriaušė žemyon. Atsitrenkęs netikėtai į kažkokį kupstą, automobilukas taip stipriai pašoka į viršų, kad išmeta DANA į orą. Dabar PIJUS kartingas lekia pats sau, o DANAS, skrendantis oru, pagaliau atsipeikėja kieme, ant aukšto medžio šakos. (Pasakote gi visko lūne)
DANAS vos laikosi, kybąs ant vienos rankos, ir šaukia, šaukia...

^{As oik, i kieme}
~~Į kiemą iš visų pusių~~ ^{jie tikrai veikia} subėga VAIKAI. Dabar ~~jau jie tik vaik~~

KRISTINA. Ei! Čionai greičiau! Gelbėkit DANA! Šaka lūžta!

VAIKŲ CHORAS. — Ei, greičiau čionai, pagalbos!
— Kam tos tuščios kvailos kalbos!
— Dana gelbėkit greičiau!
— Lįpk į medį!
— Aš tuojau!

ALIS įlipa į medį ir nukabina nuo šakos vargšą DANA
Nuošalyje stovi ARŪNAS su savo automobiliu.

VAIKAI užsipuola ARŪNA

VAIKŲ CHORAS. Nešdinkis iš mūsų kiemo!
ARŪNAS. Nebijau čionai nė vieno!
VAIKŲ CHORAS. Nešdinkis greičiau! Jei ne!....

VAIKAI draugišku būriu artinasi prie ARŪNO, ne juokais grasinę ~~ni~~ sudoroti jį drauge su jo technika.

ARŪNAS. Paminėsite mane!

ARŪNAS sėda į savo automobilį ir, demonstruodamas visas jo galimybes, lyg pašėlęs duodasi ratu po kiemą. Staiga automobilis ima ne savą balsą blybėti, - vanduo švirkščia aiškiai ne į tą pusę, šaudyklė staiga atsisuka ne į priešininkus, o į patį vairuotoją, iššaudama ~~t~~ jam tiesiai į kaktą. Paskutinį kartą suriaumojęs, - automobilis atsitrenkia į sieną, apsiverčia ir... atrodo, kad atsiskiria į dvi dalis, išmesdamas apkvaitusį ^{savo} šeimininką.

Kita diena. Tas pats kiemas. Prie apvirtusio seno mokyklinio suolo VAIKAI apsupa MOKYTOJĄ, kuris su ^{dienynu} ~~didela~~ knyga rankose žymi vaikų pavardes. ARŪNAS ~~įėj~~ sėdi ^{lik atokiau,} ~~vaikų tarpe~~, visas subintuotas. MOKYTOJAS. ~~Taip, nepamiršk, kad rytoj pirmą uoblo metų dieną.~~ DANAS. Tamstą mokytojau, o pirmoj klasėj būna geografija? ALIS. O ar teisybė, kad anksčiau ^{visi tik} ~~visi~~ tokiuose suoluose sėdėdavo, ^{tes} ~~tes~~ dar ~~visi~~ nebuvo kabinetų...

KRISTINA idėmiai studijuoja seno suolo paviršiu

~~KRISTINA~~ ^{MAŽA} MERGAITĖ. Kai aš užaugsiu, tai stosis į tarptautinių santykių institutą. Visą pasaulį pamatysiu. Bet pirmiausia tai nuvažiuosiu į Zimbabvę...

KRISTINA (rodo į suolą). Oi, -žiūrėkit, kas čia parašyta!

VAIKAI. Parodyk! Parodyk!

ALIS pasilenkęs skaito, kas parašyta peiliuku ant seno, labai seno suolo. "Nors virstų medžiai iš šaknų, - aš tau siunčiu labų dienų"...

KRISTINA. Ką tai galėtų reikšti?

ALIS. Kvaila tu! Tau siunčia labų dienų, - o tu klausai, ką tai turėtų reikšti...

MOKYTOJAS pakyla su dienynu rankose, padėjęs paskutinį paukščiuką savo sąrašuos, - ir gudriai nusišypso

Skamba ta pati melodija, kurią jau girdėjome pirmoje novelėj

MOKYTOJAS. Jums atrodo tik minutė,
Tik balta balta sekundė,
Tik drugelis, tik drugelis,
Jūs akimirksniu sugundęs.
Iš tiesų tai lekia laikas,
Ir nelaukia, ir nelaukia...

VAIKAI. Na, o kas tada sakykit?

MOKYTOJAS. Jūs jau būsite suaugę!

MOKYTOJAS. Jums atrodo tik žaidimas,
Tik diena, ilga be galo.
Ten žolėj pražydo pienė,
Čia languos šalna nubalo.
Iš tiesų tai lekia laikas,
Ir nelaukia ir nelaukia...

VAIKAI. Na, o kas tada, sakykit?

~~MOKYTOJAS. Jūs jau būsite suaugę...~~

MOKYTOJAS. JŪS - JAU BŪSITE SUAUGĘ!

Pabaiga